

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, SOBOTA, DNIA 28 SIERPNI 1948 ROKU

Nr. 236 (1170)

W obronie wolności jednostek i narodów

Stanowisko delegacji polskiej wobec deklaracji praw człowieka — na posiedzeniu Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ

GENEWA PAP. — Na ostatnim plenarnym posiedzeniu Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ rozpatrywano sprawę projektu deklaracji praw człowieka.

Delegat Polski — dr. Suchy złożył oświadczenie na ten temat, w którym powiedział m. in.:

W przekonaniu, że zasadniczym zadaniem ONZ jest ustalenie i podniesienie znaczenia praw człowieka i podstawowych jego swobód bez różnicy rasy, płci, języka i wyznania, delegat Polski poparł całkowicie wszelkie środki, przedstawione przez Zgromadzenie Generalne ONZ, mające na celu opracowanie deklaracji i konwencji praw człowieka. W świecie powojennym żadna akcja ONZ w dziedzinie ustalenia pokoju nie ma większego znaczenia, niż problem praw człowieka. Ta akcja jest przedłużeniem walki, którą ludzkość toczyła na polach bitew ostatniej wojny przeciwko gwałceniu praw i godności człowieka.

Komisja Rady Gosp.-Społecznej po długich obradach przygotowała konspekt deklaracji praw człowieka oraz materiały wstępne dla samego projektu praw człowieka. Należy zaznaczyć, że pomiędzy deklaracją a projektem istnieje zasadnicza różnica. Projekt albo konwencja jest prawnym aktem, traktatem między narodowym, który stwarza prawne obowiązki dla państwa.

Deklaracja zaś jest tylko oświadczeniem, które tych obowiązków nie stwarza, lecz stanowi jedynie komentarz zasad, zawartych w Kartie ONZ. Komisja Praw Człowieka przyjęła deklarację jako tylko wyrażenie dążeń i intencji, jako akt o wartości moralnej, nie zaś jako akt, mogący mieć skutki prawne. Jednakże ten projekt deklaracji praw człowieka omija cały szereg zasad demokratycznych, od dawna uznanych w życiu narodów. Dlatego też, zdaniem delegacji polskiej, projekt ten należy uznać za niedostateczny i nie dający gwarancji praw i swobód człowieka, oraz ich utrwalenia i poszanowania.

Wskazawszy, że projekt deklaracji, ujęty zbyt ogólnikowo, może być dowolnie i różnie tłumaczony, dr. Suchy stwierdził, że tego rodzaju deklaracje dają możliwość ingerencji w wewnętrzne prawa państwa. Deklaracja, która by rzeczywiście miała znaczenie, winna w pierwszym rzędzie ściśle związać walkę o prawa i godność człowieka z walką o demokrację a przeciwko faszyzmowi. Nie wystarczy sucho twierdzić, że podczas wojny pogwałcono prawa człowieka, należy natomiast konkretnie podkreślić, że pogwałcenie tych praw jest podstawą ideologii faszystów. Jedynie ochrona tych praw może przyczynić się do wykorzenienia resztek faszystów oraz stworzenia warunków, w których powrót faszystów byłby niemożliwy. Niestety, w deklaracji nie podkreślono konieczności walki z faszystami, jak również pominięto wszelkie wzmianki o demokracji.

Delegacja polska wyraża zdziwienie, że pomimo istnienia międzynarodowych dokumentów jasno formułujących pojęcie i zadania demokracji (jak np. deklaracja mocarstw w sprawie Włoch, czy Uchwały Poczdamskie) — nie ma żadnej o tym definicji w projekcie deklaracji praw człowieka.

Projekt deklaracji praw człowieka nie zawiera wyraźnej definicji różnicy pomiędzy krajami demokratycznymi a krajami dyktatury faszystowskiej. Projekt wylicza tylko niektóre prawa podstawowe, ale nie określa należycie obowiązków człowieka wobec społeczeństwa. Samo zaś pojęcie społeczeństwa jest jeszcze w deklaracji nie ustalone. Obecny projekt przedstawia tylko mechaniczny zlepek

tradycyjnie przez liberalistyczną szkołę pojmowanych politycznych praw człowieka, ujętych w oderwaniu od jego praw ekonomicznych i społecznych. Projekt nie zawiera również sformułowań prawa do własnego języka, ani prawa do rozwoju własnej narodowej kultury każdego narodu. Ominięcie tych praw w deklaracji jest nie do przyjęcia dla delegacji polskiej. Prawo narodu polskiego do roz-

woju własnej kultury i języka było często gwałcone w przeszłości i dlatego delegacja polska domaga się wyraźnego uwzględnienia tych praw w opracowanej deklaracji.

Delegacja polska — podkreślił dr. Suchy, — zainteresowana jest w przyjęciu takiej deklaracji, która będzie zawierać zasady przyszłej karty praw człowieka, a mianowicie gwarancje praw człowieka oraz podstawowych

wolności bez różnicy rasy, narodowości, wyznania i zgodnie z zasadami suwerenności państwowej. Deklaracja powinna również zabezpieczyć prawa gospodarcze, prawo do odpoczynku, nauki i pracy.

Wystąpienie swoje delegat Polski zakończył wyrażeniem nadziei, że Generalne Zgromadzenie ONZ uchwali taką deklarację praw człowieka, która przyczyni się do rozwoju demokracji i postępu, spowoduje poprawę w życiu milionów ludzi świata oraz będzie stanowiła odbicie współczesnej rzeczywistości społecznej, określając nowy stosunek jednostki do społeczeństwa.

Parlament nauki i kultury świata

Drugi dzień obrad Kongresu Intelktualistów we Wrocławiu

Ambrogio Donnini

WROCLAW PAP. — W drugim dniu obrad Kongresu Intelktualistów rozpoczęła się o godz. 10-j dyskusja nad wygłoszonymi referatami.

Przewodniczący Julian Huxley wyraził głębokie zadowolenie z tego, że ma możliwość uczestniczenia w pracach Kongresu. Podkreślił on, że występuje na Kongresie jako intelektualista brytyjski, a nie jako sekretarz generalny UNESCO. Huxley zwrócił się do delegatów z apelem, by dążyli do uzgodnienia swoich poglądów.

Jorge Amado

PISARZ BRAZYLJSKI JORGE AMADO zaznaczył, że będzie używał słów bezpośrednich i surowych, ponieważ głos jego jest echem głosów tych wszystkich, którzy znajdują się w więzieniach, pracują w konspiracji i nie mają okazji wolnego wypowiedzenia się. Takie spotkanie bowiem ludzi niezależnie myślicy, reprezentujących kulturę brazylijską.

Hollywood przedstawia Brazylię, jako kraj ludzi szczęśliwych, którzy spędzają swój czas na tańcach. Rzeczywistość jest zupełnie inna: Brazylię, liczącą 45 milionów mieszkańców, posiada 72 procent analfabetów. Jest to istotnie kraj bogaty, lecz bogactwa te należą jedynie do właścicieli trusłów i monopolów oraz do feudalnych panów. Brazylię — powiedział Amado, — jest półkolonią Stanów Zjednoczonych.

Na zakończenie mówca cytując słowa brazylijskiego poety narodowego Castravosa, który powiedział: „30 milionów Brazylijczyków pracuje jak niewolnicy. Są oni chorzy na gruźlicę, w naszych miastach i wsiach przeprawia się fałszywe statystyki śmiertelności wśród dzieci. Jedyną perspektywą naszej młodzieży jest niewolnicza śmierć”.

Musimy walczyć — stwierdza z naciskiem Amado — przeciwko obecnej ingerencji w nasz kraj. Musimy wydobyć nasz kraj z feudalizmu.

Narady w Moskwie i w Londynie

LONDYN PAP. — Jak donosi agencja Reutersa, przedstawiciele trzech państw zachodnich w Moskwie — Frank Roberts (Wielka Brytania), ambasador Bedell-Smith (USA) oraz ambasador Chataigneau (Francja) odbyli w czwartek w południe w gmachu ambasady brytyjskiej półtoragodzinne narady.

W kołach obserwatorów przypuszcza się, jak twierdzi Reuter, że narada zwołana została w związku z otrzymaniem przez przedstawicieli trzech państw zachodnich nowych instrukcji od swych rządów, uwzględniających wyniki poniedziałkowej konferencji z generałem Stalinem. W kołach tych wyrażany jest również pogląd, że nowego spotkania

między wysłannikami państw zachodnich a przedstawicielami ZSRR prawdopodobnie z ministrem spraw zagranicznych Molotowem oczekiwać należy w ciągu najbliższych dwóch — trzech dni.

LONDYN PAP. — Minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii — Bevin, odbył w czwartek konferencję z premierem Attlee, który przebywa obecnie w szpitalu w związku z lekką niedyspozycją. Minister Bevin przyjął następnie w Foreign Office ambasadora USA Douglasa, który uprzednio konferował z Williamem Strangiem — szefem departamentu niemieckiego w Foreign Office.

Powstanie objęło całą Burmę

Na czele wojsk „rządowych” stanął generał brytyjski

LONDYN PAP. — Specjalny korespondent dziennika „Daily Worker” donosi z Burmy, że premier Thakin Nu zwrócił się do rządu indyjskiego o dostarczenie mu bombowców oraz do rządu brytyjskiego o wysłanie wojsk angielskich, celem zgniecenia powstania narodowego w Burmie.

W kołach politycznych w Burmie przypuszcza się, że rząd brytyjski postanowił użyć Indii dla swej polityki imperialistycznej. Ostatnie oświadczenie premiera Indii, Nehru, wskazuje na to, że zgodził się on odegrać rolę żandarma w obronie imperialistycznych interesów Wielkiej Brytanii w Azji. Rząd Burmy zachował jeszcze swą kontrolę jedynie w większych miastach, jak Rangun, Mandalaya i Bassein, podczas gdy okolice tych miast jak i większość kraju przeszły pod kontrolę i władzę wojsk powstańczych.

Prasa indyjska doniosła niedawno, że szereg oddziałów armii rządowej przeszło na stronę powstańców. Zbuntowały się również poważne siły wojsk rezerwowych i stanęły po stronie armii ludowej. W związku z wytworzoną sytuacją wojskową, w dniu 21 sierpnia br. został proklamowany w Burmie stan wyjątkowy. Rząd przekazał władzę w ręce naczelnego dowódcy wojsk brytyjskich, generała Smith-Duna.

(w)

Nowa prowokacja reakcjonistów niemieckich

W Hamburgu — powstał związek b. niemieckich uczestników wojny

HAMBURG PAP. — Utworzono tu „związek b. niemieckich uczestników wojny” jako pierwszą oficjalną organizację wojskową jednoczącą b. oficerów i żołnierzy, nie wyłączając SS-owców.

Jak obecnie wyszło na jaw, w dniu 21 sierpnia — za zezwoleniem władz brytyjskich — odbyło się pierwsze organizacyjne posiedzenie związku. Niestęhanie charakterystyczne i pokazujące istotne zadania związku było wystąpienie niejakiego porucznika Witta, który zwrócił się do zebranych z prośbą, aby nie

krytykowali programu związku, albowiem „je go bezbarwność uzasadnia obecnie dobrze zrozumiałe względy”.

W czasie obrad odbyła się demonstracyjna uroczystość „oddania hołdu” poległym, przy czym mówcy nie pominieli okazji dla wyśławiania ich „zasług poniesionych dla ojczyzny”.

Maska tego związku została bardzo szybko zdarta przez członka komitetu organizacyjnego — pułkownika von Nessa, który powiedział otwarcie, że utworzenie związku stano-

wi złamanie umowy poczdamskiej w przedmiocie demilitaryzacji i demokratyzacji Niemiec.

Pojawienie się tej pierwszej oficjalnej powojennej niemieckiej organizacji wojskowej wywołało zrozumiałe oburzenie i wrazenie w niemieckich kołach demokratycznych. Najtrafniej uchwyciły charakter tej organizacji dzieńniki berlińskie, zamieszczając nad wiadomością na ten temat tytuły takie, jak: „Nowe wydanie Stahlhelmu”, „Nowe przytulisko dla SS-fuehrerów”, „Będzie się znowu maszerować”.

Illa Erenburg

Po przemówieniu Donnini otrzymał głos Illa Erenburg, który oświadczył m. in.:

Zabierając tu głos, przypominam sobie mimowoli międzynarodowy kongres pisarzy w obronie kultury, który obradował w Paryżu przed 13-tu laty. Pisarze radzieccy, a wraz z nimi i czołowi pisarze świata mówili wówczas głośno o niebezpieczeństwie, jakie grozi kulturze. Wypadki kilku lat następných potwierdziły te groźne przewidywania. Zagłada dziesiątków milionów ludzi, wśród których było wielu geniuszy, którzy nie zdążyli się objawić, uniwersytety zamienione na stajnie i karczmy, spalone księgozbiory, ruiny najstarszych i najpiękniejszych miast — Nowogrodu i Rouen, Peruggi i Norymbergi, mogiły Vanczury, Boy'a - Żeleńskiego, Garcii Lorca, Maksa Jakoba i innych — oto zapłata za lekomyślność, z jaką wielu ludzi zachodu potraktowało w swoim czasie przestrogi ludzi postępu.

W tej gigantycznej wojnie, która skończyła się zaledwie trzy lata temu, kiedy chłop z winnicy francuskiej czy polskiej wsi broił przed najeźdźcą ojczyzny, kiedy górnik z Walii, lub tokarz z Detroit walczył z tyranią Hitlera, wtedy ich domniemany „sojusznik” jakiś kupczyk z Filadelfii lub Atlanty myślał o czym innym — o rozwoju swego przedsiębiorstwa.

Armia kłamstwa i ciemności przebudowała szybko swe szki. Wydano nowe mundury. Nauczono się nowych hasel. Oczywiście, nie są znów takie nowe wykrętnie hasła chciwych „rycerzy krzyżowych”, to raczej nowa instrumentacja starego wycia wilków. Ostatecznie

(Dokończenia na str. 2-jej)

Parlament nauki i kultury świata

(Dokończenie ze str. 1-ej)

tenże sam Hitler na długo przed dzisiejszymi wojowniczymi dżentelmenami mówił o obrońcy kultury, opatrząc ją wciąż tym samym epitetem zachodniej.

Myślę, że jednym z donioślejszych zadań postępowej inteligencji jest demaskowanie ludzi, którzy szykując się do barbarzyńskiej wojny mówią o obrońcy „kultury zachodniej”.

Wystarczy przyjrzeć się, z kim ci panowie bronić pragną kultury zachodniej, by prześledzić ich istotne zamiary. Chcą bronić kultury zachodniej z gen. Franco, z katami, którzy zalewają krwią Grecję, z hitlerowcami z Rury, z włoskimi neofaszystami, którzy targnęli się na życie Togliattiego, z ludźmi, którzy wtrącają do więzień pisarzy amerykańskich, z handlarzami niewolników z Alabamy, ze zwolennikami lynchu z Missisipi, z dzikusami z Tennessee, którzy teorię ewolucji zastępują żebrem Adama, z przebarwionymi petainowcami, z jezuitami, z janczarami tureckimi, z awanturnikami w rodzaju Glubb-Paszy, z poskromicielami Wietnamu i Indonezji, z pierwszym lepszemu gestapowcem, który potrafił ocenić na czas wyższość, jeżeli nie „zachodniej kultury”, to zachodniej waluty.

Używając słowa „zachodni” imperialiści mają na myśli świat dolara i przedwojennej historii, nieograniczonych zysków i niewolniczej pracy. Wszystko co przeciwstawia się ich za miarom ogłaszane jest niezwłocznie jako groźne dla „kultury zachodniej”. Z ich gazet wynikało, że we Francji mieszka tylko kilku zachodnio - Europejczyków, jak np. Paul Reynaud, gen. de Gaulle, Jules Romains, Montherlant, a prócz tego w jakis niezrozumiały sposób zakradło się do Francji 15 milionów „wschodnich” Francuzów — wśród nich najwybitniejsi uczeni, pisarze, artyści.

Musimy demaskować obłudę tych inteligentów, którzy służą dolarowi i jednemu myrę, inni kadzidłem politycznym — ostatni krętałami rozmaitych „atomowców”.

Musimy powiedzieć wszystkim uczonym inteligentom świata: w walce między światem i ciemnotą, między wiedzą i ślepotą, między braterstwem narodów i wojną nie ma i nie może być neutralności. Kultury istotnie grozi niebezpieczeństwo — nie „kultury zachodniej” i nie „wschodniej”, tylko kulturze ludzkości. Niebezpieczeństwo to płynie właśnie ze strony tych, którzy mówią o ratowaniu kultury zachodniej. I myśli powinni przemówić pełnym głosem po to, by nie przemówili działa.

Na czele obskurantkiej agresji stoja dzisiaj ci władcy St. Zjednoczonych. Sprzyja temu krótka historia tego państwa, hipertrofia techniki bez jednoczesnego harmonijnego rozwoju człowieka, tradycje rasistowskie, izolacjonizm duchowy, a więc nieznanie i niezrozumienie innego świata. Barbarzyństwo po

lamtej stronie oceanu odnosi co dzień nowe zwycięstwa. Myślę, że t. zw. komisja dla badania działalności antyamerykańskiej nie wiele ustępuje urzędowi Goebbelsa. Niechaj stara Europa przypatry się uważnie senatorowi

Thomasowi, prawodawcy Mundtowi — ludziom, którzy podają się za obrońców kultury zachodniej, a którzy w szybkim tempie spychają własny kraj w przepaść despotyzmu i ciemnoty.

De-gaulliści w strefie francuskiej opanowali wszystkie urzędy okupacyjne i wysługują się Amerykanom

MOSKWA PAP. — W ostatnim numerze „Prawdy” ukazała się korespondencja znana publicysty radzieckiego Korolkowa, zawierająca szereg niezwykle ciekawych faktów, które charakteryzują obecną sytuację we francuskiej strefie okupacyjnej Niemiec.

Autor podkreśla, że ludzie spod znaku Vichy i de Gaulle'a opanowali całkowicie francuską administrację okupacyjną.

Od pierwszej chwili okupacji na czele komisariatu do spraw niemieckich stanął znany bankier i przedstawiciel największych koncernów francuskich — Rene Mayer. W 1946 r. ludzie skompromitowani współpracą z b. rządem Vichy stanowili 80 proc. urzędników administracji francuskiej w Niemczech.

Nie bacząc na masowe protesty demokratycznej opinii publicznej, wszystko pozostało pod tym względem jak uprzednio. W urzędach francuskiej strefy okupacyjnej widnieją wyłączone portrety de Gaulle'a, natomiast nigdzie nie widać ani jednego portretu prezydenta Francji — Auriola. Na czele francuskiej armii okupacyjnej stoi zwolennik de Gaulle'a — generał Koenig, a wszystkie stanowiska oficjalne zajmują de gaulliści. Większość armii stanowią wojska kolorowe.

Kolorowców stwierdza, że jakkolwiek nie przyłączono jeszcze formalnie francuskiej strefy okupacyjnej do Bizoni, to jednak już obecnie Amerykanie rządzą się w niej, jak u siebie w domu.

Elektrownia Łódzka zwyciężyła Warszawską w I etapie współzawodnictwa

Pierwszy etap obecnego trwającego okresu współzawodnictwa pracy między Elektrownią Łódzką i Warszawską przyniósł zdecydowanie zwycięstwo zespołowi pracowników Elektrowni Łódzkiej wyrażający się przewagą 24,16 nad zespołem Elektrowni Warszawskiej. Wynik ogólny brzmi: 292,15, 267,99 pkt. dla Łodzi.

Biorąc pod uwagę poszczególne odcinki współzawodnictwa pracy obu elektrowni, należy podkreślić poważne osiągnięcia zespołu łódzkiego w dziedzinie dotrzymania planu produkcji energii elektrycznej. Na odcinku tym wyznaczone planem 20 pkt., zespół Elektrowni Łódzkiej znacznie przekroczył, osiągając 19 punktów nadwyżki, podczas gdy zespół Elektrowni Warszawskiej wykonał plan.

Również na odcinku utrzymania ciągłości ruchu w sieci, Łódź osiągnęła nadwyżkę. Na pozostałych odcinkach współzawodnictwa wyniki Łodzi i Warszawy są bardzo zbliżone i częstokroć pokrywają się ze sobą. Elektrownia Warszawska zwyciężyła na odcinku inkasa rachunków, osiągając przewagę nad zespołem łódzkim o 5,15 pkt.

Obie elektrownie rozpoczęły obecnie drugi z kolei etap współzawodnictwa pracy.

Strajk generalny na Sycylii

Reakcyjny rząd de Gasperiego dokonywuje masowych aresztowań wśród robotników włoskich

RZYM PAP. — Strajk generalny, proklamowany w Cataniseta, na Sycylii, na skutek aresztowania posła do parlamentu sycylijskiego, Gino Cortese i 10 innych przywódców włoskiej partii komunistycznej i syndykalu — trwa w dalszym ciągu. Manifestacje protestacyjne odbywają się również w innych ośrodkach na Sycylii. W Messynie Rada Związków Zawodowych uchwaliła strajk protestacyjny, w czwartek od godz. 12-ej do 24-ej.

W środę odbyło się zebranie biura prezydiального parlamentu sycylijskiego, w czasie którego rozpatrzono okoliczności aresztowania posła Gino Cortese z punktu widzenia ustawy przewidującej nietykalność osobistą deputowanych. Biuro prezydiálne uchwaliło je dnośmiennie zażądać bezwzględnego wypuszczenia na wolność aresztowanych oraz zaprzestowania przeciwko arbitralnemu zachowaniu

się władz i policji, sprzecznego z przepisami konstytucji.

Sekretariat konfederacji pracy w Rzymie wysłał do premiera i wicepremierów depesze protestacyjne przeciwko aresztowaniom na Sycylii, dokonany wyłącznie z motywów politycznych. Protest Konfederacji Pracy zaznacza również, że na skutek akcji protestacyjnej w prowincji Cataniseta aresztowanych zostało 82 robotników i przywódców syndykalnych. Podobne aresztowania miały miejsce w miejscowości Lavello, w okręgu Basilicata, gdzie uwięziono 77 robotników za udział w manifestacji. W kołach dziennikarskich podkreśla się, że masowe aresztowania we Włoszech potwierdzają opublikowane przez dziennik „Unita” okólniki ministra spraw wewnętrznych Scelby, skierowany do prefektów.

W okólniku tym min. Scelba poleca prefek-

tom wytoczenie procesów przywódcom syndykalnym, którzy kierowali strajkiem generalnym proklamowanym po zamachu na Togliattiego. Obecne aresztowania miałyby być uzasadnieniem dla rządu, że przywódcy związków zawodowych doprowadzili do incydentów rewolucyjnych.

Fala aresztowań nie ogranicza się tylko do Włoch południowych, ale objęła również Włochy północne. W miejscowości Piacenza aresztowano 13 robotników wraz z sekretarzem miejscowej Izby Pracy.

Jak podają w ostatniej chwili, na skutek dni szerszych aresztowań robotników na całej Sycylii proklamowany został demonstracyjny strajk generalny.

W czasie strajku zamknięte zostały sklepy i przerwana była wszelka komunikacja miejska.

Awantury w parlamencie bawarskim

MONACHIUM PAP. — Na ostatnim posiedzeniu parlamentu bawarskiego, doszło do rękoczynów pomiędzy posłami. Członkowie partii chrześcijańsko - społecznej rzucili się na przewodniczącego skrajnie nacjonalistycznej partii bawarskiej — Baumgartnera. W parlamencie wybuchła awantura zarówno na ławach poselskich jak i na galerii, którą — na zarządzenie przewodniczącego posiedzenia opróżniono.

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

— Może chciała pokazać mi, że nie ja nie łączę z dyrektorem — domyślił się Andrzej, czym wywołał nowy odruch zadowolenia ze strony Hennerta, który jednocześnie bardzo chytrze sformułował następne pytanie:

— Czy miał pan jakieś powody, aby ją o to posadzać?

— Była bardzo zmieniona. Nie widziałem jej prawie pół roku i po tym czasie wydała mi się inna, bardziej obca. Można było przypuszczać, że zmiany w jej usposobieniu mają łączność z pracą, z nowymi warunkami życia, nowymi stosunkami. Tak sądziłem.

— Więc po półrocznej nieobecności w Łodzi przyjechał pan z Warszawy? Kiedy? Proszę powiedzieć dokładnie!

— Dzisiaj jest sobota, a więc ja przyjechałem we wtorek w południe na Dworzec Kaliski.

— W fabryce był pan wczoraj w południe, a przez te poprzednie trzy dni? Nie odwiedził pan narzeczonej w domu, nie widział jej pan wcale? Nie chciał pan jej zobaczyć?

Hennert mając w pamięci opowiadanie portiera chciał tymi wszystkimi pytaniami zmusić Wieruckiego do opowiedzenia tych właśnie szczegółów, które według niego przesądzały całkowicie sprawę na rzecz jego teorii o zabójstwie z zazdrości.

— Nie, w czasie tych trzech dni nie widziałem się z narzeczoną.

— Mam świadków — nie dawał za wy-

graną Hennert — którzy mogą zeznać, że widzieli pana przed fabryką w dzień pańskiego przyjazdu z Warszawy. Widział pan wtedy swoją narzeczoną w towarzystwie dyrektora Glücka, który odprowadzał ją sam, zapewne z powodu spóźnionej pory, do domu.

— To, że widziałem swoją narzeczoną, nie znaczy bynajmniej, że się z nią widziałem. Owszem, nie przeczę. Byłem tego wieczoru przed fabryką, nie zastałem bowiem panny Jełowickiej w mieszkaniu i spodziewałem się spotkać ją po drodze z pracy do domu.

— Przewidywania pańskie były słuszne. Dlaczego więc nie podeszł pan do niej i nie przywitał się z nią na ulicy? Czy dlatego, że szła w towarzystwie swego dyrektora? Odczuł pan zazdrość i szukał potem sposobów zemsty?

— Nie. Byłem tylko bardzo przygnębiony i nie chciałem już widzieć się z narzeczoną, bo wydawało mi się, że o mnie zapomniła. Szła rozmawiając ze sobą bardzo poufale. Wczoraj jednak pewien nieznan mi chłopiec wrzucił mi na ulicy kartkę z zaproszeniem do biura i dlatego przyszedłem tutaj, inaczej nie znalazłbym się chyba w tej feodalnej twierdzy.

— Jak pan to powiedział? — poderwał się prokurator Brzozowski. — Feodalna twierdza! A coż to ma znaczyć?

— Ach, to bardzo proste! Urodziłem się i wychowałem na ulicy Wólczańskiej w cieniu tej właśnie fabryki Rosenthala. Prawie

wszyscy okoliczni mieszkańcy w promieniu kilometra są w niej zatrudnieni. Pięć tysięcy robotników to spore miasteczko. Ich robotki przechodzą następnie na okoliczne sklepy i restauracje. Nawet mój ojciec, stolarz, zależny jest od tej fabryki, bo jego klientela rekrutuje się z jej pracowników. Tak samo zależni są pewnie inni rzemieślnicy: krawcy, szewcy, czapnicy, zduni, bednarze. Choć to nie wydaje się prawdopodobne, w cieniu tej wielkiej fabryki wytworzyło się zależne od niej życie dużego środowiska miejskiego, przypomina zaś ono w wielu szczegółach feodalne podzamcze. Na miasto składa się właśnie cały szereg tego rodzaju środowisk z wielkimi fabrykami w swym centrum, które nawet zarysem konturów dziwnie przypominają średniowieczne zamki.

Prokurator Brzozowski powiódł po otoczeniu wzrokiem tryumfującym. Jego teoria zaczynała się niespodziewanie urzeczywistniać, a „sceneria zbrodni” tłumaczyć ze swego charakteru. Z zazdrości zabijać można człowieka wszędzie, w mieszkaniu, na ulicy, w rozrywkowym lokalu. Kto zaś popełnia morderstwo na terenie fabryki, musi mieć z tym terenem wewnętrzne, choćby ukryte powiązanie. W zabójstwie Waldemara Glücka tkwi zagadnienie społeczne i polityczne.

— Czy pan był w fabryce po raz pierwszy dopiero wczoraj? — zapytał.

— Tak. W środę — poraz pierwszy dopiero wczoraj.

— Rozmawiał pan o niej ze zmarłym dyrektorem?

— Owszem, rozmawiałem, ale tylko mimochodem. Byłem przecież z wizytą u panny Jełowickiej, a nie u pana Glücka, którego nie znałem.

— Jak go pan poznał? Wszedł do pokoju, gdzie pracowała pańska narzeczonej?

— Krystyna mówiła mi, że do biura nikt z obcych ludzi nie ma prawa przychodzić, rozmawialiśmy więc w poczekalni, siedząc naprzeciw tych drzwi.

— I co?

— W pewnym momencie usłyszeliśmy ich skrzyp. Zostały otwarte bardzo gwałtownie właśnie przez dyrektora Glücka, który szukał mojej narzeczonej, chociaż była to pora obiadowa i Krystyna mogła sobie bodnie korzystać z godzinnej przerwy w pracy. Poczekalnia, jak panowie wiedzą już sami, pogrążona jest stale w głębokim półmroku. Z otwarciem drzwi dyrektor Glück stanął w jasnej, oślepiającej płaszczyźnie prostokątnego światła, ale natychmiast wpadł w ten sam mrok, który nas otaczał, i równie gwałtownie jak przedtem, otworzył drugie drzwi tuż obok, rzucił wzrokiem w głąb pokoju i odwrócił się na poczekalnię. Światło, bijące teraz przez szeroko rozwarte drzwi z obu pokoiów, pozwoliło mi na zobaczenie mojej narzeczonej i mnie. Stałiśmy zresztą na skrzyżowaniu dwu silnych smug słonecznego odbłasku, który padał w ten sposób, że oświetlał nas jaskrawo od piersi w dół, twarze zachowując jednak w cieniu. To właśnie, że obie smugi szły skośnie od góry ku dołowi oświetlając przede wszystkim tułów i kończyny dolne do stóp, pozwoliło nam opatować odruch zaskoczenia.

— Jaktó — zaskoczenia? Nie może pan wyjaśnić tego dokładnie? — poprosił Hennert w tym samym tonie pewności, iż na chwilę zeznania nie zbaczają z drogi, którą znał już dokładnie.

d. c. =

FELIKS PODSTAWKA
kuryna na wsi

Bogacze zawsze ostatni

Kochany Macieju!

Przyszła do nas w sobotę sąsiadka Ziółkowska i powiedziała:

— Wie pani co, pani Podstawko? Wybrała by się pani ze mną jutro na wies...

— E — skrzywiła się Pelasia — jutro niedziela!

— No, to co? — przerwała Ziółkowska — Przygotuj pani chłopom żarcia na cały dzień i hajda, jadziem do Jezior!

Jakem usłyszał nazwę tej wsi, to od razu wspomniłem Kamionkę, tego, co to, u Ciebie lato przy żniwach pracował i mówię:

— Jedź, kochana, jedź! Potem mi powiesz jak te Jeziora faktycznie wyglądają?

Pelasia zrazu spojrzała na mnie podejrzliwie, że niby skoro ją tak z domu przepędzam, to muszę mieć jakiś w tym interes i na pewno na ochłaj z Klimaszewskim się szykuję, ale potem dała się namówić na tę podróż, zwłaszcza że sąsiadka Ziółkowska jest bardzo wygadana i co sobie postanowi tego dopnie.

W taki sposób, obie wyjechały w niedzielę rankiem, a wróciły dopiero na wieczór. Pelasia była zmęczona, ale w dobrym humorze.

— Same dziwy! — powiedziała — Wiesz ty, Felku, że tam do 1945 roku był poligon artyleryjski?

— Wiem — odparłem — Kamionka mi mówił.

— Co tam mówił! — machnęła lekceważąco ręką Pelasia — To trzeba zobaczyć na własne oczy! Trzy lata temu tam była jeszcze pustynia ponemiecka, a dziś, proszę, wsie stoja, pobudowane co prawda jak cię mogą, ale bądź co bądź...

— Tak, tak — przerwała Ziółkowska — w naszym województwie to tam chyba największe zniszczenia były wojenne. Toteż trudno im choć trochę i ciężko, ubóstwo duże, ale ludzie z Jezior i wsi okolicznych to dzielne chłopcy, tylko trzeba im pomóc.

— Pisali już o tym — zauważyłem — w „Głosie Chłopskim“.

— No, właśnie — ucieszyła się sąsiadka — to bardzo dobrze. Jeszcze nieraz wypadnie na ten temat napisać.

Ja myślę. Nawet sobie ten temat po wyjściu Ziółkowskiej znalazłem. Jak to — uważasz, Macieju — możliwe, że taki powiat się radzi zniszczony przez wojnę i ubogi, a wpłać ci już 72 procent przypadającej nań sumy Rolniczego Funduszu Oszczędzania? I czemu to się dzieje, że niemniej zniszczony i ubogi powiat wielki stoi na pierwszym miejscu, jeśli chodzi o wpłaty na podatek gruntowy? To jest, widzisz, dziwne dlatogo, że jeden z najbogatszych powiatów, kutnowski, stoi na szarym końcu co do opłat zarówno na Fundusz Oszczędzania, jak i podatkowy. I to ciekawe bogate chłopcy nie tylko zwlekają z zaplaceniem tego, co od nich się należy, ale jeszcze — wyobraź sobie — najwięcej podają o zwolnienie z wszelkich wpłat złożyli! Tacy, proszę Ciebie, mądrzy. Do brania nawozów sztucznych, ziarna siewnego, do pomocy przedniwkowej i wszystkich innych korzyści — to pierwszy, a jak trzeba dać na fundusze, z których korzyści na wies płyną — to oni zawsze ostatni. Robotę tylko Rządu utrudniają i na szkodę narodu wiejskiego w taki sposób pracują, o czym sam wiesz najlepiej.

Twój Feliks Podstawka

z frontu współzawodnictwa

Radomszczańskie i opoczyńskie przodują w budowie nowych dróg

W roku bieżącym w woj. łódzkim wybudowanych zostanie 112 km nowych dróg powiatowych i gminnych. Przeciętny koszt budowy 1 km. drogi o nawierzchni tłuczkowej wynosi ok. 3 miliony zł. Ogólny koszt budowy wyniesie około 350 milionów zł.

Dzięki współzawodnictwu w wykonaniu świadczeń szarwarkowych, wiele robót wykonano ponad plan, co umożliwi budowę 125 km. dróg, zamiast planowanych 112 km. Dzięki współzawodnictwu zoszczędzono bowiem około 35 mln. zł. W akcji współzawodnictwa zespołowego wyróżniają się powiaty: opoczyński i radomszczański. Również dużą pomoc przy budowie dróg na terenie pow. łaskiego wnieśli junacy SP. Dzięki ich pracy w okresie żniwnym roboty szarwarkowe prowadzone były w normalnym tempie. Do obecnej chwili na terenie woj. łódzkiego zostało już wybudowanych ponad 85 km. nowych dróg gminnych i powiatowych, całość tegorocznych robót zostanie ukończona przed rozpoczęciem zimy.

Nowa agencja pocztowa

Z dniem 22 sierpnia 1948 r. w miejsce istniejącego pośrednictwa pocztowego Ruski Bród powiat Koński, województwo łódzkie, uruchamia się agencję pocztową.

Do obszaru pocztowego wymienionej placówki pocztowej należą będą miejscowości: Ruski Bród, Kaeprow, Gąsiorów, Kolonia, Szezbaka, Paruchy, Boków, Głębok, Droga, Długa Brzezina, Hociśko, Rudków, Kuźnica, Janków i Zapniów, które włącza się jednocześnie z obszarów pocztowych placówek pocztowych: Przysucha, Gowarczów i Borkowice.

Spółdzielnia w Chlewiskach dobrze pracuje

powinna przejąć resztówkę obecnie administrowaną przez wydział Oświaty Rolniczej

Dotychczas podawaliśmy, niestety, zbyt często przykłady zlej gospodarki gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopskiej” — dziś z całą przyjemnością zamieszczamy reportaż o dobrze pracującej spółdzielni w Chlewiskach. Mamy nadzieję, że spółdzielnia ta nie tylko jest dobrze prowadzonym przedsiębiorstwem, lecz również spełnia zasadnicze zadanie spółdzielni gminnych t. zn. niesie w pełni pomoc chłopom mało i średniorolnym i broni ich przed wyzyskiem miejscowych bogaczy, spekulantów i lichwiarzy.

Zatrzymujemy się przed dużym budynkiem z wielkim szyldem — to Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopskiej” w Chlewiskach. Zwiędzany sklep, bogato wyposażony, zastoso- wany całkowicie do potrzeb wsi. W sklepie jest gwaro, pełno klientów-gospodarzy, każdy uśmiechnięty, zadowolony z dobrej i uprzej- mej obsługi. W trakcie rozmowy z kierowni- kiem sklepu dowiadujemy się, że budynek, w którym znajduje się sklep i magazyn podręcz- ny jest własnością spółdzielni. Po dłuższej roz- mowie udajemy się do biura spółdzielni, gdzie prezes ob. Jan Zdziek zapoznał nas z gospo- darką spółdzielni, tak pod względem gospo- darczym, finansowym jak i organizacyjnym.

Muszę podkreślić, że działalność gospodar- cza danej spółdzielni zasługuje na pełne uzna- nie.

Po unifikacji Spółdzielni Spożywców w dniu 1 stycznia 1948 r., po wyborze nowych władz

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopskiej” w osobach ob. ob. prezesa Zdziedak Jana, Pod- lewskiego Stefana, Wójcika Walentego, Grolin- skiego Franciszka i Gelberta Jana zaczęła da- lej rozwijać swoją działalność o czym świad- czą następujące cyfry i fakty:

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłop- skiej” posiada 9 punktów sprzedaży w tym je- den sklep wókienniczy, zaopatrzony dobrze w towar, własną masarnię z urządzeniem, 3 wła- sne duże budynki wraz z biurami, nowoczesne urządzone magazyny i garażem. Przez tego posiada własne place, dwa samochody ciężaro- we, ośrodek maszynowy, który spełnia swoją wielką rolę.

Muszę podkreślić, że personel spółdzielni składa się z 8 pracowników umysłowych i 12 fizycznych w tym 8 kobiet. Obrót miesięczny wynosi 3 i pół miliona zł. Bardzo ważnym pro- blemem jest działalność oświatowa i dobra ob- sługa.

Ziemia należy się tym, którzy ją uprawiają

W wyniku reformy rolnej ziemię otrzy- mał chłop malorolny i bezrolny, który w ten sposób mógł sobie poprawić byt i wreszcie gospodarować na swoim. Dużo jest jednakże rozmaitych kombin- atorów, którzy skorzystali z reformy rolnej i ziemi nie uprawiają — sprze- dali ją lub wydzierżawili.

W naszej wsi w Łaszczynie, ob. Szy- mański Józef otrzymał ziemię z refor-

my rolnej i sprzedał ją ob. Sowiko. Znowu ob. Kamiński Kazimierz otrzy- mał 4 ha ziemi, której sam nie upra- wia, gdyż pracuje w Banku w Warsza- wie, a wydzierżawia ją. Sądzę, że od- powiednie czynniki zajmą się tymi sprawami i spowodują unieważnienie nadzaju, zaś ziemię dostaną bezrolni, których w naszej gminie nie brak.

Mieszkaniec gminy Regnów.

Potrzebna jest nam remiza strażacka

Nasza Gminna Straż Pożarna nie posiada własnej remizy. Oddawna były już projekty budowy, ale na przeszkodzie stanął skąd inąd ob. Dziubek, ksiądz proboszcz i inni. Tymczasem sprzęt strażacki przeważnie stary i własnym przemysłem wyremontowany leży między gospodarzami po stodolach, a gdy nie

daj Boże gdzieś ogień się zaprószy, to nie- szczęście gotowe.

Możeby tę sprawą zajęła się wreszcie Po- winnata Rada Narodowa.

Karolewicz I.

Zelechinek

Pielęgnacja racic u bydła

PRZYKROŚCIĄ dla człowieka jest posia- danie złe dobrane, ciasnego lub za du- giego, wreszcie nadmiernie zniszczonego obu- wia. Najspokojniejszy człowiek boleśnie to od- czuje, jest zdenerwowany i niezdolny do nor- malnej spokojnej pracy. Te same mniej więcej cierpienia, niejednokrotnie stokrój większe, przechodzi krowa, której racice są zaniedbane, nie obcinane czy zniekształcone. Niestety, więk- szość naszych hodowców małą uwagę poświę- ca pielęgnacji racic. Tymczasem, jeżeli chcemy mieć zwierzęta o dobrym samopoczuciu, musimy szczególnie dbać o ich racice.

Zniekształcone racice, pośrednio powodują duże straty mleka. Jak obserwacje ostatnich lat wykazały, spadek mleka z powodu nieobci- nania racic może wynosić od 5 do 20 procent. Spadek mleka jest wywołany zaburzeniem spo- kojności krowy oraz mniej lub więcej silnym bó- lem, jaki krowa odczuwa tak przy chodzeniu, jak i przy staniu. Ból ten spowodowany jest przez daleko idące zmiany, jakie zachodzą w niepielęgnowanych puskach raciowych w ścięgna i w kościach nogi.

Wywołane przez zaniedbanie racic skrzywie- nie osi nóg, wywołuje niewłaściwe oparcie ca- łego ciężaru krowy na kościach nadpęcinowych i w ten sposób powstają często pęknięcia kości nadpęcinowej, lub wykruszania się jej, co po- woduje ogromny ból a w końcu unieruchamia nogę.

Długie, niepielęgnowane racice tylnych nóg, zaczepiają w czasie chodzenia o przednie, wy-

wolują głębokie skaleczenia. Również puszka rogowa nieforemnie rozwija się, spotykając się w czasie stapania zwierzęcia z nierównościami gruntu, ulega pęknięciom, niejednokrotnie się- gającym do tkanki tworzącej róg.

Do skaleczeń i pęknięć, wnikają bakterie z gnoju lub powietrza oborowego, wywołują zapalenia ropne, które jeszcze bardziej utrud- niają chodzenie. Te stany zapalne mogą spo- wodować zakażenie krwi, początkowo lokalne, przy dalszym braku pielęgnacji, mogą powstać przerzuty ropne przeniesione przez krew, wreszcie zatrucie (zakażenie) całego organizmu.

Pielęgnacji racic powinniśmy dokonać przy najmniej 2 razy w roku, przed wyjściem krow na pastwisko (na wiosnę) oraz późną jesienią, na początku zimowego oborowego okresu. Przez pielęgnację pragniemy osiągnąć normal- ną formę puszki rogowej, t. j. taki kształt, jak przedstawia rysunek. Do pielęgnacji przy- gotowujemy sobie pieniek drewna szerokości 25 cm, wysokości oraz długości 30 cm, pomost z desek, aby krowa mogła na nim wygodnie stanąć; kawałek kredy do obrysowania na puszkach rogowych linii, wzdłuż których będziemy je obcinać; wreszcie należy dobrze wy- czyścić, ewentualnie wystrzyż narzędzia (dłu- to i strug).

Wybór miejsca, gdzie będziemy dokonywali obcinania racic będzie zależeć od stanu pogo- dy. W lecie, podczas upalnego dnia, musimy znaleźć w tym celu odpowiednio chłodne miej-

scisko. W Spółdzielni toteż nie dziwnego, że spół- dzielnia liczy 2.250 członków, w tym 600 ko- biet. Widzimy, że duża część swego zaintere- sowania w życie spółdzielcze wkładają rów- nież kobiety, co jest na wsi tak bardzo pożą- danym objawem. Fundusz udziałowy członków wynosi około pół miliona zł.

Trudność spółdzielni sprawia brak większej ilości kredytów na cele czy to obrotowe, czy to inwestycyjne. Odczuwa się również brak od- powiednich magazynów dla pomieszczenia na- wozów sztucznych oraz materiałów budowl- nych i narzędzi rolniczych dla ośrodka maszy- nowego.

Mimo dużego wkładu pracy Zarządu, który toruje drogę do rozwoju Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopskiej”, Spółdzielnia napotyka na wielkie trudności ze strony czynników na- stawionych wrogo do rozwoju ruchu spółdziel- czego na wsi.

Jeżeli poruszę sprawy dodatnio Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopskiej”, to muszę również podkreślić i ujemne strony jakie stwierdziłem na terenie gminy Chlewiska.

Mianowicie Ośrodek Rolny w Chlewiskach pseudo („Oświaty Rolniczej”) posiada sad, wielki ogród warzywny, pola o powierzchni 10 ha, magazyny, budynki i szopy, a całe go- spodarstwo „zlituj się Boże”. Sad i ogród po- siada drzewa nieocyszczone, obrosnięte chw- stem naokoło. W ogrodzie, gdzie dawniej były piękne warzywa dziś rośnie trawa i chwast, a w zagorach, gdzie rosną truskawki widać peł- no chwastu wysokości pół metra. Budynki i zabudowania domagają się remontu i zabezpie- czenia przed zupełnym zniszczeniem.

Ten stan rzeczy długo trwać nie może, bo ośrodek rolniczy powinien być wzorem i szko- łą dla rolnika, powinien znajdować się w od- powiednich rękach, aby stał się wzorowym i przykładowym dla podniesienia i rozwoju gospo- darki rolniczej w Polsce Ludowej. Uważam za stosowne zainteresowanie się władz wyż- szych tą sprawą, któreby ten ośrodek przeka- zały Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłop- ska” w Chlewiskach, jako wzorowej placówce spółdzielczej. Podkreślam, że Gminna Spółdziel- nia „Samopomoc Chłopskiej” w Chlewiskach nie posiada żadnej resztówki, przy czym maga- zyny znajdujące się w Ośrodku nie wykorzy- stywuje się a dla spółdzielni są one niezbędne w celu zabezpieczenia nawozów sztucznych, artykułów budowlanych i narzędzi ośrodka ma- szynowego. Rozwiązaloby to szereg trudności spółdzielni oraz przyspieszyłoby dalszy rozwój dobrej placówki, jaka jest ta spółdzielnia.

ZYGMUNT SZYMAŃSKI

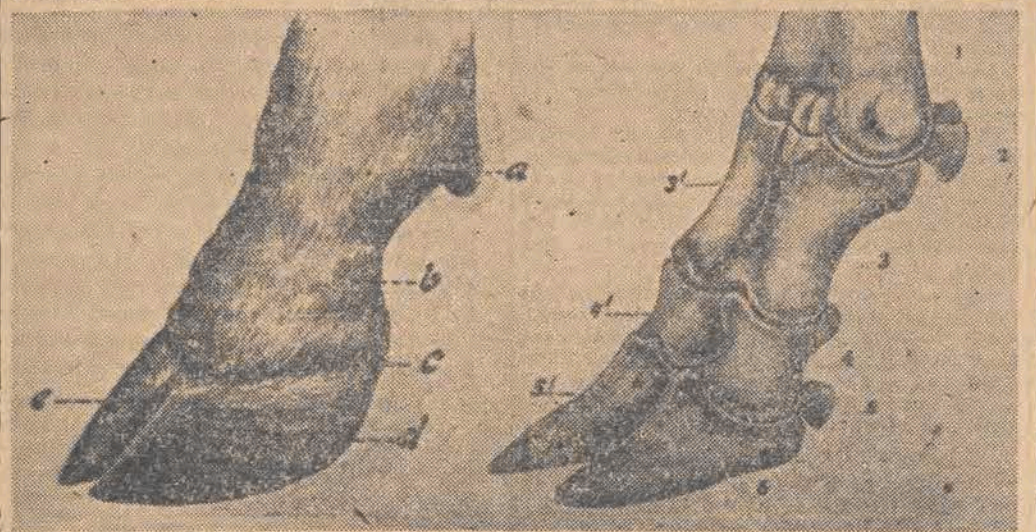
see; może to być sąsiedzki stodoły lub dobrze przewietrzona szopa, miejsce to musi być do- statecznie dobrze oświetlone. Jesienią, podczas deszczowego dnia, wybieramy któreś wolne sta- nowisko w oborze, lub korytarz oborowy. W miejscu tym kładziemy pomost z desek i przy- stępujemy do pracy. Zasadniczo do pielęgnacji potrzeba 2-ch pracowników, jeden z nich unie- ruchamia krowę przez włożenie dwóch palców

2) Złamanie nogi w trzech miejscach spowo- dowane zaniedbanie racic.

w nożdzia i silnego zaciśnięcia przegrody no- sowej przy równoczesnym skręceniu głowy do przedniej nogi, tak by szczyłka oparła się o staw barkowy. Drugi pracownik wykonuje ob- cinanie racic, zaczynając od przednich nóg. W wyjątkowych wypadkach, zwłaszcza przy ob- cinaniu tylnych racic oraz przy dużej niespo- kojności krowy potrzebna jest pomoc jeszcze jednego (3-go) pracownika. Nogę, przy której się pracuje, przekłada się przez odpowiednio unieruchomiony silny drąg, a trzeci pracownik przewiązuje ją mocnym sznurem powyżej sko- ku; dla lepszego unieruchomienia mięśni nogi, przekręca się (ściągą) sznur silnym, krótkim kółkiem. Tak unieruchomiona krowa musi spo- kojnie poddać się koniecznej i zupełnie nieba- lesnej operacji.

Inż. JERZY SONTA

1) Budowa racicy bydła — widok z boku. a) raciczka — b) koronka — c) koronka rogo- tworcza — d) piętko — e) szpara raciczna. Kości: 3' — 3 zewnętrzna i wewnętrzna pęcina; 4' — 4 — koronowa: 5' — 5 — zewnętrzna i wewnętrzna kopytowa.

Przyszłość i rozwój kultury

zależą od więzi jej twórców z masami ludowymi

Z przemówienia A. Fadiejewa na Kongresie Pokoju

Niech mi będzie wolno przekazać z tej trybuny — rozpoczyna wielki pisarz radziecki — w imieniu delegacji Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich braterskie pozdrowienia polskiej inteligencji pracującej — działaczom literatury i sztuki, uczynom i inżynierom, nauczycielom i lekarzom i wszystkim tym, którzy wraz ze swym narodem pomyślnie budują nową demokratyczną Polskę oraz podziękować Rządowi i Narodowi Polskiemu za gościnne przyjęcie.

Mówca przypomina następnie, że minęły za ledwie trzy lata od chwili, gdy w przastarym polskim Wrocławiu — Armia Radziecka zafiknęła wraz z oddziałami polskimi na zawsze sztandar polski — sztandar wolności. „Breslau” — ta twierdza agresji faszystowskiej — stała się Wrocławiem — miastem Wolnej Demokratycznej Polski. Faktu tego nie można nie uznać za symboliczny. Dla nas, ludzi radzieckich, zwycięstwo to i braterstwo nasze będą zawsze źródłem dumy narodowej, dumy najbardziej bezinteresownej i wzniosłej — jakiej kiedykolwiek w historii doświadczali ludzie. Dni te nie mogą być wymazane z pamięci nawet przez tych, którzy tak uporczywie do tego dążą — stwierdza Fadiejew. Mimo męznego oporu ludów, których bohaterzy przedstawiciele przybyli tu na Kongres — ludzie te wiedzą, że

kraje ich po dzień dzisiejszy znajdowałyby się pod butem hitlerowskim, gdyby nie przyszła im z pomocą największa na świecie siła wyzwoleńcza — owiana duchem miłości milionów zwykłych ludzi — państwo socjalistyczne — Związek Radziecki. Nie są to czcze słowa. KRYJE SIĘ POZA NIMI KREW PRZELANA PRZEZ 7 MILIONÓW ŻOŁNIERZY RADZIECKICH!

Minęły zaledwie trzy lata od tej chwili — ciągnie mówca — a my uczeni, pisarze, krzewiciele sztuki — musieliśmy zebrać się tutaj, zaniepokojeni prowokacyjną działalnością podżegaczy wojennych. Władcy kraju, którego fasadą jak gdyby przez ironię losu jest pojęcie Wolności — z niezwykłym pośpiechem podjęli się roli organizatorów nowej wojny.

O co właściwie chodzi?

„Wojna — mówił J. W. STALIN — zerwała bezlitośnie wszystkie osłony, maskujące istotne oblicze państw, rządów, partii i ukazała je na scenie bez maski, bez ozdób, ze wszystkimi ich brakami i zaletami”.

Po wojnie prości ludzie we wszystkich krajach zaczęli lepiej orientować się w tym, co się na świecie dzieje. Cóż pozostaje do zrobienia panom imperialistom, gdy nadzieja na godne człowieczeństwo istnienie — leży nie w oddalonych przyszłości, lecz kieruje obecnie dążeniami i czynami milionów prostych ludzi na całym świecie.

Stalin powiedział, że zwycięstwo nad faszystem stanowi olbrzymi drogowskaz dla postępowego rozwoju całej ludzkości. — I rzeczywiście, pomimo olbrzymich ofiar, siły narodów wzrosły po wojnie ogromnie.

Po wojnie — jak nigdy dotąd w historii — narody na przykładzie Związku Radzieckiego zrozumiały wielką przewagę ustroju socjalistycznego. Przekonały się naocznie o potęgę, szlachetności i wielkości moralnej mocarstwa socjalistycznego, przekonały się o decydującym znaczeniu polityki stalinowskiej dla losów ludzkości, pragnącej pokoju, bezpieczeństwa i wolności. I zwykli ludzie wyciągnęli z tego właściwe wnioski.

„Istotnie mają się o co martwić panowie imperialiści”

Mówca wskazuje następnie, że po drugiej światowej wojnie na całym świecie zarysowały się dwa obozy: obóz demokratyczny, a tyfazyjski, antyimperialistyczny ze Związkiem Radzieckim na czele oraz obóz antydemokratyczny, reakcyjny, imperialistyczny, który rego przywódcami są imperialiści Stanów Zjednoczonych. Mapa geograficzna nie może dać prawdziwego obrazu tych dwóch obozów, dlatego, że linia podziału przebiega wewnątrz każdego z krajów kapitalistycznych, w każdym mieście i osiedlu. Każdy obóz posiada swój własny program, swoje cele i zadania.

Obóz demokratyczny z ZSRR na czele uważa za swój główny cel zapewnienie ludzkości trwałego i sprawiedliwego pokoju. Dąży do umocnienia zwycięstwa nad faszystem, do odtworzenia możliwości swobodnego rozwoju demokracji, do zachowania niezależności wielkich i małych narodów, do zapewnienia ich suwerennych praw.

Obóz imperialistyczny dąży do zachowania i umocnienia chwilejającego się gmachu systemu kapitalistycznego, do zdławienia ruchów narodowych i socjalizmu, do ustanowienia reakcyjnej władzy na wzór hitlerizmu. Skutkiem tego przygotowanie nowej wojny stanowi najważniejszą część programu obozu imperialistycznej reakcji.

Coraz pewniej jednakże dźwięczą głosy, wzywające postępową ludzkość do nieprzeczekania sił reakcji, do wiary we własne siły, do twardej i nieustępliwiej walki o pokój i bezpieczeństwo, o demokrację, o równość

wielkich i małych narodów — głosy, wzywające narody do walki o niezależność narodową i współpracę przeciwko nowym preten-

USA — żandarm narodów

„Czy można więc dziwić się, że ekspansjonści amerykańscy usiłują stać się przede wszystkim żandarmami narodów — pyta mówca. — Stwierdza to otwarcie i z wyjątkowym cynizmem prasa amerykańska. „United States News” w artykule zatytułowanym: „USA w roli policjanta światowego” oświadcza, że okoliczności zmuszają Stany Zjednoczone, by wzięły na siebie główną część zadania w ustanowieniu nadzoru policyjnego nad światem...”

A więc nałożenie ludzkości kajdan i przeloczenie całej kuli ziemskiej w ogromny rezerwu policyjny, a jej ludności — w niewolników kapitału — oto cel imperialistów amerykańskich i ich sługusów: imperialistów An-

gentom do panowania nad światem — amerykańskim ekspansjonistom i ich agentom w Europie.

gli, Francji, Włoch — wielkich i małych Beneluxów.

Zandarmi amerykańscy przygotowali pod płaszczykiem „Pomocy ekonomicznej” plan tworzenia ekspedycji karnych na wzór greckich, plan zagarnięcia baz wojskowych oraz ustawę antykomunistyczną, plan rozbicia Związku Zawodowców, oraz karabiny maszynowe, Sceleby i Mocha.

Do arsenału tego należy również kampania antyradziecka oraz nikczemne zamachy najemnych terrorystów na przywódców klasy robotniczej.

Wśród tych metod poczesne miejsce zajmuje kampania reakcji imperialistycznej skierowana przeciwko ideologii postępowej.

Wielki kapitał w walce z kulturą

„Ludzie, których nazywamy sztabem wielkiego kapitału, — pisze jeden z wybitnych przedstawicieli kultury amerykańskiej, zmuszony do ukrywania swego nazwiska — rzucili przeciwko nam wszystkie swoje siły, i po dwóch latach zacieklej propagandy — jakieś nie znano dotąd żadne państwo świata — inteligencja amerykańska znalazła się w obliczu groźby „zimnego terroru”, odtąd w Stanach Zjednoczonych samo wypowiedzenie jakiejś kolwiek myśli, która może być uznana za „niebezpieczną”, podlega karze 10 lat więzienia, grzywnie 10 tys. dolarów i grozi pozbawieniem obywatelstwa amerykańskiego.

Kontynuatorzy Goebbelsa znajdują się nie tylko w Stanach Zjednoczonych. Młodzi partnerzy amerykańskich imperialistów idą za przykładem swoich mocodawców. Np. labou-ryzowski rząd Attlee, Bevina i Morrisona przeprowadza w Anglii takie same ustawy antykomunistyczne i „czystki” wśród działaczy postępowych.

Równoległe prowadzona jest niepojmowana ideologiczna ekspansja imperializmu amerykańskiego. Wydawnictwa amerykańskie — brukowe romanse kryminalne mętnym potokiem zalewają europejskie rynki wydawnicze. Reakcyjna makulatura w rodzaju „Readers Digest”, „Life”, „Time” w milionach egzemplarzy narzuca jest czytelnikom europejskim. Wydawnictwa te wypierają czasopisma krajowe. Na falach eteru płynie brutalna re-

kłama imperializmu amerykańskiego pod firmą „Głosu Ameryki”.

„Patentowane” religie, sztancowane ideały literackie, teatr, filmy, żargon sportowy — wszystko to, dosłownie wszystko otrzymuje się z Ameryki.

Treścią tego wszystkiego, co pod nazwą nauki, sztuki i literatury wbiła ludzdom do głowy reakcja imperialistyczna, jest propaganda światowego panowania imperializmu amerykańskiego, propaganda militarystyki, wojny imperialistycznej, skierowanej przede wszystkim przeciwko Związkowi Radzieckiemu. W Stanach Zjednoczonych kwitnie amerykańska geopolityka, odziedziczona po faszystowskich ideologach typu Haushofera. Wydaje się i szeroko reklamuje takie książki, jak „Bazy zaoceniczne” Georgea Weller, która głosi konieczność stworzenia amerykańskich baz wojennych, obejmujących Europę, z Atlantyką i morzem Śródziemnym, Adriatyk, dostęp do Afryki, cały bliski i daleki Wschód. Ta książka kończy się „modlitwą”, w której Weller obiecuje Panu Bogu zrealizować na całej kuli ziemskiej plany ekspansji imperialistów amerykańskich.

W Stanach Zjednoczonych wydaje się atlas geograficzny w rodzaju atlasu Harrisa, w swoisty sposób „amerykanizujące” — mapę świata. Jest hańba, że jako propagatorzy nowej wojny występują różne zakłady naukowe i uniwersytety.

„Ludzie jałowi — ludzie spróchniali”

Propagandzie nowej wojny w „kosmopolitycznej” szacie wtóruje głoszenie rasizmu i dyskryminacji rasowej, odslaniające zaborczo-kolonialny i faszystowski charakter tej „ideologii”.

Reakcja imperialistyczna boi się jak ognia ruchu i walki mas ludowych o lepsze jutro. Dlatego właśnie literatura reakcyjna występuje przeciwko socjalizmowi postępowemu, wysuwa motywy apokaliptyczne.

„To nikczemne splugawienie bytu człowieka — ciągnie dalej mówca — łączy się u

tych autorów z mistycyzmem, złośliwą walką z rozumem i głoszeniem irracjonalizmu. Przywódcy dekadentów angielskich, mistyk i esteta Elliot, znany ze swoich sympatyj profaszystowskich, przedstawia się w sposób następujący: „My ludzie jałowi, my ludzie spróchniali”.

Ci degeneraci usiłują pozbawić człowieka wolności myślenia. A właśnie to jest potrzebne burżuazji imperialistycznej, która marzy jedynie o tym, żeby przekształcić ludzi pracy w robotów.

Naśladowcy Hitlera

Pewien „poeta” francuski oświadcza: „człowiek sądzi, że jest przedstawicielem cywilizacji, lecz jest zawsze tylko Kanibalem”. Tego rodzaju wypowiedzi to nie innego, jak tylko plagiat z Hitlera, który pragnął, żeby młodzież niemiecka przypominała „młode bestie”.

Niemieckiemu imperializmowi potrzebne były bestie. Bestie są niezbędne dla władców monopolu amerykańskich do realizacji ich planów panowania nad światem. Reakcyjni literaci, autorzy scenariuszów, filozofowie, artyści gotowi są służyć swoim mocodawcom.

Propaganda występków, demoralizacji, instynktów zwierzęcych, potrzebna jest reakcji w celu uczynienia z mas ludowych posłusznego narzędzia. Nie jest rzeczą przypadkową, że w chwili, kiedy imperialiści nie żałują środków na tę propagandę, nie są skłonni asygnować pieniędzy na szkoły i na wyższe zakłady naukowe dla ludu.

Ogólna suma wydatków na oświatę w Stanach Zjednoczonych, stanowiła zaledwie 1,5 proc. dochodu narodowego.

Powiedział kiedyś LENIN, że na każdym dolarze z setek miliardów, które zagarnęli amerykańscy imperialiści, widoczne są ślady błota. Kiedy zapoznajemy się z pisaniną współczesnych autorów reakcyjnych na całym tym obrzydliwym błocie, odcina się wyraźnie ślad dolara.

Jeszcze przed 25 laty LENIN twierdził, że tak zwana amerykańska demokracja współczesna „oznacza jedynie swobodę mówienia, tego, co jest dla burżuazji dogodne — a dogodne dla niej jest głoszenie poglądów jak najbardziej reakcyjnych, obkurantyzmu, wstępnictwa, obrony wyzyskiwaczy itp.”

W szczególny sposób demaskuje reakcyjnych uczonych, pisarzy i artystów zoologiczna nienawiść do państwa socjalistycznego, do Związku Radzieckiego. Wszyscy ci ludzie żywią podwójną nienawiść do Związku Radzieckiego. Po pierwsze, nienawidzą go, jako psy-

łańcuchowe imperialistów. Po drugie, żywią do Związku Radzieckiego nienawiść, jako do państwa, które posiada i tworzy głębokie i moralne wartości, gdzie nauka, literatura, sztuka, służą narodowi i dlatego swobodnie rozwijają się i kwitną.

Od współczesnej „kultury” imperializmu wieje trupim rozkładem. Odbija ona jak zwierciadło upadek i słabość całego obozu imperialistycznego.

Żyjemy w epoce wielkich rozstrzygnięć historycznych. Miliony ludzi na całym świecie nie chcą okropności nowej wojny, nie chcą tyranii i samowoli faszystowskiej. Inteligencja, ludzie twórczej pracy na całym świecie nie chcą i nie mają prawa podporządkowywać swojej twórczej myśli dyktaturze dolara i być narzędziem w zbrodniczych rękach imperialistów.

„NIE CHCIEĆ” TO ZA MAŁO — TRZE BA DZIAŁAĆ!

— stwierdza z naciskiem mówca. Przyszłość kultury ściśle zależy od stopnia łączności mistrzów kultury z narodem walczącym o wolność i niepodległość. Aktywne, odważne przeciwstawienie żywej myśli postępowej wszystkim formom reakcji — oto obecnie zadanie całej inteligencji, przyjaciół pokoju i postępu. Prawdziwemu przedstawicielowi inteligencji, synowi ludu, obcy jest zupełnie kult mistyki, głoszenie pesymizmu, ignorancji i cały ten zespół myśli i uczuć, przyporządkowanych zwierzęcemu strachem wobec rzeczywistości, który cechuje burżuazję reakcyjną.

Ażby jednak zorganizować opór myśli wobec ciemnych sił reakcji, konieczne jest zjednoczenie przedstawicieli myśli postępowej.

Niektórzy uczeni, literaci i artyści sądzą, że uda im się zachować „niezależność” od reakcyjnych sił imperialistycznych, jeśli zamkną się w swoim gabinecie, albo w laboratorium. Jest to szkodliwe złudzenie. „NIE MOŻNA

ŻYC W SPOŁECZYSTWIE I BYĆ NIEZALEŻNYM OD SPOŁECZYSTWA” — mówi Lenin.

Źródła wartości kulturalnych tkwią w walce mas

Kto nie chce znosić tyranii i okrucieństwa, kto nie chce słuchać ślepo władców imperialistycznych — ten powinien znaleźć dla siebie miejsce po stronie narodu, to znaczy po stronie ludzi pracy. Laurent Casanova oświadczył słusznie na zjeździe Francuskiej Partii Komunistycznej w czerwcu 1947 r.: „Gdy masy wprawiane są w ruch, wówczas źródła najcenniejszych dóbr kulturalnych tkwią w samej walce mas... Gdy narody wprawiane są w ruch — wówczas źródła dóbr kulturalnych oraz czynników ich rozwoju łączą się z samym ruchem mas...”

Doświadczenia niedawnej przeszłości wyraźnie wykazują, że działacze kultury są bezsilni w zetknięciu z reakcją, o ile nie są oni zespólni z masą. Są oni silni jedynie wówczas, gdy wysiłki ich połączone są z walką mas ludowych.

Przed dojściem Hitlera do władzy, w Niemczech było wielu uczonych i artystów, którzy czuli odrzucenie do faszystów, lecz nie chcieli, bądź też nie potrafili stawić czynnego oporu. Siły demokratyczne narodu niemieckiego nie były zjednoczone, siły demokratyczne inteligencji niemieckiej nie były zorganizowane i nie były związane z masami ludowymi. I to doprowadziło do następstw katastrofalnych za równo dla Niemiec jak i dla całej ludzkości.

(Dalszy ciąg na str. 4-tej)

To i owo

Nie ma róży bez kolców

MOTTO: Cóż ślubu? Poślizgi! (A. Fredro — „Śluby paniieńskie”)

Czego jak czego, ale mieszkania zażądał Kwasiborskiemu wszyscy znajomi i przyjaciele. No, bo jakie — sytuacja na tym „odcinku” fatalna, głód lokal straszliwy, naród, można powiedzieć, „zageszczony” do ostatnich granic, a ten (niby Kwasiborski) jak jakiś ksiądz udzielił: w trzech pokojach (z kuchnią i z wygodami) z babcią i pleskiem (niejakim skokiem terierem) się rozpięra.

Był wprawdzie taki okres, że apartament Kwasiborskiego, zdawał się, zdradzić w swej powierzchowności mieszkaniowej. Chodziły wtedy jakieś komisje, wyszły kontrolerzy społeczni. Znajomi i przyjaciele próbowali wówczas zgłębić moralnie obszar lokalowego.

— Skończyło się babcie granie — mówił. — Przeszaniez, bracie, się rozpięrać. Teraz to jak amen w pacierzu kogoś ci wsiedla.

— Wsiedla? — odpowiadał chłodno Kwasiborski. — Nikogo mi nie wsiedla. W ogóle żadna komisja ani kontrola praw do mnie żadnym nie posiada, BO JA MAM MIESZKANIE SŁUŻBOWE!

I faktycznie. Innym, można powiedzieć, nie przepuszczono, a Kwasiborski nadmierną przez straż mieszkaniową zachował. Irytowało to niezmiennie zageszczonych znajomych i przyjaciół Kwasiborskiego.

— No, nie ma co — wzdychali. — Szkoda gadać: szczęściarz, synku jesteś i tyle.

— Szczęściarz... — uśmiechnął się na to smutnie Kwasiborski. — Ładny mi szczęściarz. Ślub, cholera, na całe życie wziąłem!

— Ożeniłeś się? — dźwili się znajomi itd. — I nie poprosiłeś nawet na wesela?

— Nie było wesela — wzruszał ramionami magnat mieszkaniowy. — Przecież to nie normalny ożenek, a ślub z instytucją, która mi dała mieszkanie.

— Będziecie — powiedzieli — obywateli, korzystając z tego lokalu dotąd, dopóki jesteście u nas zatrudnieni. Zwolnimy was z pracy — zwolnicie nam zaraz swoje mieszkanie. — Potem kazali podpisać cyrograf.

— Hu, hu — ucieszyli się przyjaciele. — To ty, kochany, właściwie, jakby to powiedzieć: jesteś „glebae adscriptus”?

— Tak — stwierdził cichutko Kwasiborski. — Niewolnik jestem, do swej budy przykuty...

Ogłoszony ostatnio dekret o najmie lokali, zawierający zapowiedź rozwiązania sprawy tzw. mieszkań służbowych, sprawił, iż kole-dzy, znajomi itp. wybrali się z powinszowaniami do Kwasiborskiego:

— No, uszy do góry, bracie! — zawołali. — Ślub — poślizgi! Jesteś wyzwolony!

Na to Kwasiborski rzeczywiście uszy do góry podniósł, ale głowę za to trochę wzniesił.

— Tak, wiem o tym — zauważył z gorczycą. — Mogę zmienić pracę i mieszkanie nie tracę, ale za to, psiaakrew, tracę przywileje służbowe. Zwykły lokator odtąd jestem, rozumie-cie? Powierzchnie mieszkaniową zechcą mi na pewno według jakiejś tam normy przydzielić, a ja mam babcię i szkockiego teriera!

Ano, nie ma, widać — róży bez kolców. Ale to przecie chyba nie zaszkodzi, że dekret „ukluje” tego i owego, aspołeczny wygoda-nisza, który ma rodzinę, złożoną z trzech osób, a zajmuje lokal, złożony TYLKO z trzech pokoiów SŁUŻBOWYCH. Interes publiczny i gospodarka mieszkaniowa na tych „uklu-ciach” tylko zyska

E. Tam.

1 września rozpocznie się nowy rok szkolny

Prace przygotowawcze Kuratorium dobiegają końca

Już za parę dni zakończy się okres wakacji i setki tysięcy młodzieży starszej i młodszej zapelnia mury szkolne. Końca dobiegają już prace w Kuratorium i w Miejskim Wydziale Oświaty, gdzie wre gorączkowa praca nad przygotowaniem szkół do przyjęcia młodzieży.

Zacznijmy od dzieci najmłodszych. W nowym roku szkolnym w liczbie 308 tysięcy znajdują pomieszczenie w szkołach podstawowych. Z ogólnej tej liczby nowo wstępujących dzieci w naszym mieście jest 63 tysiące, zaś w okręgu łódzkim 21 tysięcy. Przygotowano dla nich ogółem 1843 szkół, z których wszystkie w odróżnieniu od roku ubiegłego będą czynne. Liczba nauczycieli szkół powszechnych wynosi 6.630 osób. O ile w Łodzi mamy dostateczną ilość sił nauczycielskich w szkołach powszechnych, o tyle na wsi istniały szkoły, w których dotychczas jeden nauczyciel uczył nawet ponad 100 dzieci. Aby usunąć to upośledzenie wsi władze szkolne powiększyły liczbę etatów nauczycielskich na wsi, kosztem Łodzi i miast powiatowych.

W bieżącym roku szkolnym przestały istnieć na terenie Łodzi prywatne średnie szkoły ogólnokształcące. Dawne mianowicie gimnazjum miejskie Petkowskiej i Czapczyńskiej jako ostatnie dwie szkoły prywatne zostały przed miesiącem upaństwowione.

Szkolnictwo średnie ogólnokształcące posiadać będzie w nowym roku szkolnym 62 zakłady naukowe. Znajdują się w tym 22 „jednostki” stopnia podstawowego i licealnego z klasami od 1 do 11-tej, 29 szkół stopnia licealnego z klasami od 8 do 11-tej, 6 szkół ogólnokształcących rozwojowych oraz 5 szkół popołudniowych dla młodzieży pracującej. Około 19 do 20 tysięcy młodzieży czyli o 3 tysiące młodzieży więcej niż w roku ubiegłym uczęszczać będzie do gimnazjów i liceów ogólnokształcących.

W okresie sesji wrześniowej Komisje Kwalifikacyjne skierowały do 8 i 9-tej klasy około 1.700 młodych. Ta część, która została zakwalifikowana ma już przydzielone miejsca w klasie 8 i 9-tej. Istnieje natomiast pewna część młodzieży, która z ważnych powodów np. choroby nie zgłosiła się do egzaminów w określonym terminie. Ci uczniowie mogą obecnie zło-

żyć podanie poparte świadectwami do Państwowego Gimnazjum i Liceum przy ul. Wieckowskiego 41 w dniach od 2 do 5 września. Dla młodzieży tej władze szkolne zarezerwowały od 250 do 300 miejsc.

Istniejące w roku zeszłym szkoły semestralne dla młodzieży pracującej, zarządzeniem ministerstwa w tym roku zostały zniesione. Zastąpią je trzy popołudniowe szkoły w Łodzi, posiadające wszystkie klasy licealne od 8 do 11-tej. Szkoły te mieszczą się na Targowej 63, Wieckowskiego 41 i Spornej 73. Poza tym

w okręgu łódzkim w Pabianicach i Radomsku otworzone zostały również dwie szkoły tego samego typu.

Jeśli chodzi o personel pedagogiczny, to braki jakie dają się zauważyć w jego kadrach, dotyczą przede wszystkim zbyt małej ilości wykwalifikowanych nauczycieli nauk ścisłych. Szczególnie mało posiadamy profesorów fizyki i matematyki. Łuki te będą zapełniane w miarę, jak Uniwersytet wykształci nowe kadry wykwalifikowanych nauczycieli.

J. Szczepańska

Jak najwięcej światłych ludzi potrzeba krajowi

Przedostatni dzień zapisów na wyższe uczelnie

Już jutro upływa termin zapisów na wyższe uczelnie w Łodzi. Nie długo, bo już w pierwszej połowie września rozpoczyna się egzaminy.

Mimo dużej ilości zgłoszeń, w tym roku Uniwersytet i Politechnika dysponują jeszcze wolnymi miejscami.

Nawet tak atrakcyjne wydziały Uniwersytetu jak medycyna, stomatologia i farmacja mogą przyjąć jeszcze pewną ilość nowowstępujących. To samo dotyczy Politechniki.

Nowo utworzony na Politechnice Łódzkiej wydział włókienniczy również może jeszcze przyjąć nowych kandydatów. W Łodzi wydział ten ma szczególne znaczenie. Mamy w mieście naszym wielu włókienników, ale zapotrzebowanie na fachowców, inżynierów włókienników ciągle jest wielkie.

Nie tylko zresztą na włókienników. Łódzkie fabryki mogą dać pracę wielu inżynierom mechanikom, elektrykom, czy chemikom.

Praca czeka, a rąk ciągle za mało. Ten brak wyrównać powinni młodzi mający obecnie takie możliwości kształcenia się, jakich nie było nigdy przedtem.

Wydziały: chemiczny, elektryczny i mechaniczny także dysponują jeszcze wolnymi miejscami.

Państwo zagwarantowało możliwość wyższych studiów dzieciom robotników, chłopów i inteligencji pracującej. Każdy ma prawo wstępu na wyższe uczelnie, egzamin zaś będzie miernikiem sumy wiadomości i zdolności nowowstępujących. Studiować powinni ludzie zdolni, takniacy wiedzy — ci, którzy z pożytkiem służyć będą krajowi.

Państwo nasze troszczy się o to, aby jak najszersze rzesze młodzieży miały możliwość kształcenia się w obranym przez siebie kierunku i dąży do tego by jak najwięcej światłych ludzi obywateli mogło stanąć — teraz w okresie odbudowy — do pracy.

W.

Trojaczki w Łodzi

Ob. Maria Klimkiewiczowa urodziła dwie córki i syna

W dniu wczorajszym na Radogoszczu, przy ul. Złocieniowej 15 (dawnej Sadowa) w rodzinie Mariana i Marii Klimkiewiczów przyszedł na świat trojaczki — dwie dziewczynki i chłopczyk.

Ob. Klimkiewiczowie pracują w Państw. Zakładach Włókienniczych przy ul. Południowej 52. Ponieważ mieszkanki, które zajmują, jest ciemnie i wilgotne — wezwana do chorej dr. Kuleszyna zaordynowała natychmiast przewiezienie chorej i dzieci do szpitala „Betleem”.

Odwiedzamy chorą i dzieci w szpitalu. Matka jeszcze nie oglądała dzieci, które umieszczono w separacie, pod troskliwą opieką lekarzy. Trojaczki są zdrowe, ale jak

twierdzą lekarze, niedonoszone, więc należy im się troskliwa opieka.

Lekarze opiekujący się Klimkiewiczową i jej dziećmi zawiadomili natychmiast prezydenta miasta tow. E. Stawieńskiego o przyjściu na świat nie „lipnych” ale prawdziwych trojaczek łódzkich. Rodzinie Klimkiewiczów okazana zostanie jak najdalej idąca pomoc, aż do przydzielenia odpowiedniego mieszkania włącznie.

Radość matki nie ma granic. Zapytana o imiona trojga dzieci — odpowiada, że jeszcze się musi namysleć, gdyż absolutnie nie spodziewała się tak znacznego powiększenia rodziny.

(r)

Przyszłość i rozwój kultury

Dokończenie przemówienia A. Fadijewa na Wrocławskim Kongresie Intelektualistów

Intelektualiści na froncie walki z faszyzmem

Można przytoczyć również przykład odwrotny. Na krótko przed drugą wojną światową we Francji powstał i pomyślnie rozwijał się ruch Frontu Narodowego. W pracy nad ze spoleniem antyfaszystowskich sił demokratycznych brał udział tacy wybitni przedstawiciele nauki, jak Langevin i Joliot-Curie, tacy wybitni przedstawiciele literatury, jak Barbusse i Romain Rolland. Gdy władcy Francji zaprzędzali ją zaborcom faszystowskim — francuska inteligencja postępowała wraz z masami ludowymi wzięła udział w podziemnym Ruchu Oporu. Wezwanie rzucone przez postępową inteligencję francuską znalazło echo w na rodzimym Ruchu Oporu, przyspieszyło chwilę wyzwolenia Francji spod jarzma okupantów nie mieckich.

Jakże wiele serc natchnął zapalem w okresie wojny i obecnie nieprzekupny i czysty głos naszego sędziwego i zawsze młodego ducha Marcina Andersa Nexo!

Przykład bohaterów Ruchu Oporu świadczy o tym, jak wiele może dokonać człowiek twórczej myśli, jeśli łączy swą działalność z zorganizowanym ruchem mas ludowych. Jego wiedza, talent, bogactwo ducha może wówczas przyczynić się do pokonania sił reakcji, może przynieść realną korzyść sprawie postępu.

Doświadczenia niedawnej przeszłości mówią nam, że zjednoczenie sił inteligencji postępowej samo przez się nie wystarczy jeszcze do skutecznej walki z reakcją, niezbędna jest realna działalność inteligencji, ścisłej łączności z masami narodu. Niezbędny jest codzienny, powszechny udział intelektualistów w demokratycznym ruchu ludowym.

Związek Radziecki obrońcą pokoju i kultury

Obrońcą kultury, walką o pokój i demokrację stanowią wspólną sprawę narodów całego świata.

W ciągu 30 lat swego istnienia państwo radzieckie stale występowało, jako obrońca pokoju i kultury, obrońca niepodległości i

wolności narodów. Walka Związku Radzieckiego o pokój i kulturę tłumaczy się samo istotą ustroju radzieckiego, u którego podstaw leży demokracja socjalistyczna — źródło rozwoju, kultury wszystkich narodów Związku Radzieckiego. Gorki pisał, że „w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich... pulsuje wspaniała energia, której ilość wzrasta z roku na rok i której jakoś stale się podnosi... energia, która pobudza do życia na całym świecie energię, pokrewną jej pod względem klasowym”.

W ZSRR kultura jest sprawą prawdziwie narodową. „Masy ludowe — mówi LENIN — nie są nigdzie tak zainteresowane w rzeczywistym rozwoju kultury, jak u nas; zagadnienia tej kultury nie są nigdzie traktowane tak poważnie i tak konsekwentnie, jak u nas”.

W Związku Radzieckim położono kres istniejącemu od wieków rozdziewkowi między kulturą a masami. Droga do oświaty i sztuki stoi otworem przed każdym prostym człowiekiem radzieckim. Wyrosła nowa inteligencja radziecka. W ZSRR wybitni mężowie stanu, uczeni i artyści — to wczorajsi robotnicy i chłopcy.

Masy pracujące, wypełniające sale uniwersyteckie, czytelni, bibliotek, galerii obrazów i teatru — uczą się gorliwie i korzystają z do brodziejstwa kultury. Działacze sztuki i literatury radzieckiej posiadają wielomilionowego, wdzięcznego i jednocześnie wymagającego słuchacza, umiającego należycie ocenić wszystkie nowe, twórcze osiągnięcia.

W Związku Radzieckim została zrealizowana całkowita równość narodów, zarówno w dziedzinie życia państwowego, społecznego, jak i w dziedzinie kultury.

Państwo radzieckie i partia komunistyczna wykazują obrzydliwą codzienną troskę o rozwój nauki i sztuki. W wyniku poważnych dyskusyj, w których czynny udział biorą bezpośrednio i ludzie twórczej pracy, zapadają zasadnicze uchwały w sprawie rozmaitych zagadnień kultury.

Kultura narodów Związku Radzieckiego przesiąknięta jest szlachetną ideą, przyjaźni narodów i socjalistycznych stosunków między ludźmi.

Nic też dziwnego, że oczy postępowych działaczy całego świata widzących w kraju socjalizmu przyszłość ludzkości, nadzieje i ostoje wszystkich postępowych sił kultury światowej — zwrócone są na ZSRR.

Naprzód do walki o wolność i szczęście narodów

W jednym ze swych wystąpień W. M. MOŁOTOW wspaniale określił chwilę bieżącą:

„Kapitalizm stał się hamulcem postępu ludzkości, a kontynuowanie awanturniczej polityki imperializmu, która doprowadziła już do dwóch wojen światowych, stanowi główne niebezpieczeństwo dla miłujących pokój narodów. Wielka socjalistyczna rewolucja październikowa udowodniła, że epoka kapitalizmu zbliża się ku końcowi, i że o twarta została pewna droga do powszechnego pokoju i wielkiego postępu narodów. Kurczowe wysiłki imperialistów, tracących grunt pod nogami nie uratują kapitalizmu od zbliżającej się zagłady. ZYJEMY W OKRESIE, GDY WSZYSTKIE DROGI PROWADZĄ DO KOMUNIZMU”.

Żadne usiłowania i dzikie szaleństwa imperialistów — ciągnie mówca — nie powstrzymają i nie zdławią wzrostu sił demokracji na całym świecie. Można tu ciągle przypominać słowa wypowiedziane przez LENINA: Burżuazja zachowuje się tak, jak zachowywały się wszystkie skazane na zagładę klasy. W każdym kraju kapitalistycznym obok kultury burżuazyjnej, pełnej nienawiści do człowieka istnieje kultura ludu. Postępowe siły wszystkich krajów świata kapitalistycznego muszą się zjednoczyć po to, aby stawić opór próbie zdławienia przez reakcję kultury narodów. Podobne zjednoczenie myśli postępowej świata w obronie zagrożonej obecnie kultury odbywa się wszędzie. Związek Radziecki kroczy wspólnie z siłami postępu.

A więc naprzód do walki — kończy mówca — przeciwko reakcji imperialistycznej czyhającej na wolność myśli i kultury. Naprzód do walki o pokój, wolność i szczęście narodów, o wolność i szczęście ludzkości.

W tę i z powrotem

Kto pierwszy, ten lepszy

Pó okresie „rządków” do Bata i sezonowych „kolejek” przez „Orbisem” nadeszła pora długich „ogonków” po przydziałową welnę. Próczno cała prasa łódzka informuje, że ogonki powyższe są zupełnie zbędne, gdyż towaru starczy dla wszystkich i każdy — bez różnicy t. zw. rozdawnictwa — otrzyma materiał jednego i tego samego gatunku — kartkowicze „wiedzą swoje” i tłoczą się nadal przed sklepami przydziałowymi.

— Kto pierwszy, ten lepszy — twierdzą uparcie, choć niesłusznie. — Ale trzeba uważać aby spekulanci welny nie „wyatrzygli”.

Czekaj tatka latka

W czerwcu bieżącej dyrekcja Miejskich Zakładów Wodociągowo-Kanalizacyjnych ogłosiła wazem i wobec, że jeszcze w ciągu bieżącego roku można będzie przyłączyć około 200 domów łódzkich do miejskiej sieci wodociągowej.

200 domów — „kontygent” niewielki. Zdawałoby się, że raz dwa powinien być wyczerpany. Tymczasem okazuje się, że ilość podań o przyłączenie do sieci miejskiej nie pokryła dotąd zaofiarowanej wyżej ilości. Ano, widać woda miejska nie budzi zaufania. „Naród łódzki” jeszcze czeka, aż miasto doprowadzi wodę z Pilicy i z Niebelskich źródeł.

P. S. A swoją drogą — może koszty przyłączenia są zbyt wysokie?

Kogo „dotyka” estetyka

W maju br. Wydział Plantacji Zarządu Miejskiego ogłosił konkurs na najładniej ukwiecone balkony i okna. W tych dniach wyznaczone jury objechało całe miasto, stwierdzając, że podniesienie estetycznego wyglądu Łodzi leży na sercu KSIEGOWEMU z ul. Miłej (pierwsza nagroda) SZOFEROWI z 11-go Listopada, ROBOTNIKOWI z Magistrackiej, SZKLARZOWI z Daszyńskiego (druga nagroda), NAUCZYCIELOWI z Legionów, URZĘDNIKOWI z Perlej, KRAWCOWEJ z Cieszyńskiej (trzecia nagroda).

Ciekawe, że jury nie znalazło obiektów do nagrody na „reprezentacyjnej” ulicy naszego miasta — Piotrkowskiej. Hh, hm...

Horoskopy i praktyka

„Jesień się zbliża, a wraz z nią wzrost zapotrzebowania na żarówki, możemy być jednak spokojni — żarówek nie zabraknie”.

Celem zupełnego uspokojenia otrzymujemy dane statystyczne: 1) fabryki żarówek przekroczyły w lipcu państwowy plan produkcji o 12 procent wykonując 866.318 żarówek oświetleniowych; 2) nowouruchomiona fabryka żarówek w Warszawie wykonała przeszło 20 procent produkcji krajowej; 3) jeszcze niedawno jeden zespół fabrykował w ciągu godziny 800 żarówek, obecnie zaś wypuszcza ich na rynek aż 1200.

Statystyka — faktycznie nie „ła”. Oby równie pomyślna była praktyka zaopatrzenia rynku w niezbędną ilość żarówek oświetleniowych. Życzenie to wyrażamy na podstawie zeszłorocznych doświadczeń, opartych na podobnych horoskopach statystycznych.

ŁODZIANIN

OKZZ zawiadamia

OKZZ w Łodzi zawiadamia, że w dniu 28 sierpnia br. o godzinie 9.30 w sali OKZZ ul. Traugutta Nr 18, odbędzie się konferencja z udziałem Zarządów Okręgowych Zw. Zaw. Zarządów Oddziałów Zw. Zaw., Powiatowych Rad i Rad Zw. Zawodowych z następującym porządkiem dziennym:

1. Referat... Sytuacja klasy pracującej w krajach Demokracji Ludowej, a w krajach kapitalistycznych.
2. Sprawy ekonomiczne. a) współzawodnictwo pracy. b) walka ze spekulacją.
3. Sprawy kulturalno-oświatowe.
4. Sprawy organizacyjne.
5. Referat przedstawiciela Inspekcji Pracy na temat: „Jakie sprawy winny być załatwiane przez Związki Zawodowe i Rady Zakładowe, a jakie kierowane do Inspekcji Pracy”.
6. Dyskusja.
7. Wolne wnioski.

Okręgowa Komisja Zw. Zawodowych w Łodzi

Przychodnia Przeciwrakowa

wznowiła swą działalność

Dnia 1. 9. br. staraniem łódzkiego Towarzystwa Zwalczenia Raka wznowiona zostaje działalność przychodni przeciwrakowej przy ul. Curie-Skłodowskiej nr 18. W przychodni bacznie się będzie tym, co do których istnieje podejrzenie, że są chorzy na raka. Wbrew przekonaniom, że rak jest nieuleczalny, można go przy wczesnym rozpoznaniu choroby i prawidłowym leczeniu — wyleczyć.

Nowa przychodnia nawiązała współpracę z Kliniką Uniwersytecką, która prowadzi specjalne laboratorium dla wykrywania raka najnowszą metodą.

Celem udostępnienia przychodni szerszej ludności naszego miasta, towarzystwo zawarło umowę z Ubezpieczalnią Społeczną oraz z Miejskim Wydziałem Zdrowia, które będą kierować chorych do przychodni celem wczesnego rozpoznania i leczenia raka.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

OSTATNI TYDZIEŃ

Dziś o godz. 19.30 sztuka G. Zapolskiej „ZABUSIA” z gościnnym występem Ireny Górskiej w roli tytułowej. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej artystki młodego pokolenia. Obok Górskiej biorą udział: E. Drozdowska, H. Krzywicka, M. Stróżyńska, Z. Truskowska, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filus i Z. Kestowicz.

W niedzielę, dnia 29. 8. dwa ostatnie przedstawienia o godz. 16.30 i 19.30.

TEATR KAMERALNY W DOMU ŻOŁNIERZA

ul. Daszyńskiego 34

Dziś teatr nieczynny.

W najbliższych dniach premiera sztuki C. de Peyret-Chapuis „PAN PIC” w opracowaniu znakomitego reżysera scen polskich Janusza Warneckiego. Udział biorą: Hanna Bielicka, Krystyna Ciechomska, Halina Gluszkówna, Czesław Guzek, Irena Horecka, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń i Michał Melina. Dekoracje Stanisława Cegielskiego.

Teatr Letni „BAGATELA” Piotrkowska 94

OSTATNIE DNI

MUSISZ BYĆ MOJA

Uwaga: Wszystkie kupony wydane z wcześniejszą datą są ważne do dnia 3 września r.b. Początek przedstawienia o godz. 20-tej.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Piotrkowska 243

Dziś i dni następnych o godzinie 19.15 „CNOTLIWA ZUZANNA”, operetka w 3-ech aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia: ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, W. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce: L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

ADRIA — „Moja miła”

godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30

BAJKA — „Wakacje”

godz. 18, 20 w niedz. 16

BAŁTYK — „Lekkomyślna siostra”

godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13

GDYNIA — „Program Aktualności Krajowych i Zagranicznych Nr 27”

godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21

HEL — „Syn pułku”

godz. 16, 18, 20 w niedz. 14

MUZA — „Siódma zastawa”

godz. 18, 20 w niedz. 16

POLONIA — „Zielone lata”

godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13.30

PRZEDWIOSNIE — „Dziwczęta z baletu”

godz. 18, 20 w niedz. 16

ROBOTNIK — „W pogoni za mężem”

godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13.30

ROMA — „Postrach mór”

godz. 18, 20 w niedz. 16

REKORD — „Rosanna siedmiu księżyców”

godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30

STYLOWY — „Bolero”

godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30

SWIT — „Dragonwyck”

godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30

TECZA — „Okoliczności lagodzące”

godz. 17, 19, 21 w niedz. 13

TATRY (w ogrodzie) — „Miasto Bezprawia”

godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30

WISŁA — „Chłopiec z przedmieścia”

godz. 17, 19, 21 w niedz. 15

WŁÓKNIARZ — „Miasto Bezprawia”

godz. 17, 19, 21, w niedz. 13

WOLNOŚĆ — „Lekkomyślna siostra”

godz. 15.30, 18, 20.30 w niedz. 13

ZACHĘTA — „Casablanca”

godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30

Kino „WISŁA”

Dziś premiera!

Ciekawy film sowiecki o życiu młodego wynalazcy

CHŁOPIEC Z PRZEDMIEŚCIA

W roli głównej: E. SAMOIŁOW

Kino „GDYNIA”

Dziś Premiera 27. 8. — 2. 9. 48 r.

PROGRAM AKTUALNOŚCI

krajowych i zagranicznych Nr 62

P.K.F. Nr 35/48.

Wszelkichświat.

W miejskich dworach i pałacach.

Emeric Madriguere z orkiestrą

D-030057

SPORT SPORT SPORT

W Łodzi też przegrywamy

Reprezentacja Z.Z. Jugosławii zwycięża naszą reprezentację 4:2 (3:0)

Po porażce reprezentacji Z.Z. Jugosławii na Dolnym Śląsku, mało kto przypuszczał, aby łodzianie ulegli wczorajszym naszym gościom. Rozmokły teren utrudniał zawodnikom kontynuowanie normalnej gry, jednak Jugosłowianie czuli się na nim zupełnie dobrze łodzianie natomiast co chwila padali na zieloną murawę. Dziwnym wydaje się fakt, że gracze Łodzi nie mieli kłopotów przy butach i że nikt przed meczem o to się nie postarał. Poza tym napad nasz grał b. słabo. Deska do przerwy nie istniała na boisku. Reszta grała anemicznie. W pomocy najlepszy był Szaliński potem Miller, a dopiero na trzecim miejscu należałoby sklasyfikować Urbana. Komar niepewny, puścił 2 gole łatwe do obrony.

Goście dostosowali się do gry łodzian. Jedynie ich dyspozycja strzałowa nie pozostawiała nic do życzenia. Bramkarz był mało zatrudniony wskutek słabej gry napadu łodzian, jednak bronił w kilku wypadkach pewnie.

Mecz toczył się do przerwy pod znakiem przewagi gości. Po 15-tu minutach Jugosławia prowadziła już 2:0. Oba gole uzyskał Żywkowic.

Po przeciwnej stronie atak gra nieudolnie. Nawet wolny Millera napastnicy nie są w stanie wykorzystać. Inna rzecz, że bramkarz szczęśliwie bronił. Impotencja strzałowa ataku zmusza pomocników Millera i Szalińskiego do strzałów na bramkę. W 25-tej min. ulega kontuzji zawodnik gości, który na kilka minut zmuszony był opuścić boisko. Tempo gry spacerowe, publiczność nudzi się wyraźnie na trybunach. Poziom gry pozostawiał również wiele do życzenia. Na 2 minuty przed przerwą Jugosłowianie strzelają trzecią bramkę przez Lustycę. Publiczność trochę się ożywia i dopinguje nawet gości. Działa to deprymująco na Janeczka, który z dogodnej pozycji ...przenosi.

Po zmianie stron Janeczek zostaje jako rezerwowy. Miejsce jego zajmuje Koczewski. Jak się później okazało zastąpił go z powodzeniem. Gra po przerwie była żywsza niż w pierwszej części meczu. W 12 min. Baran zdobywa bramkę dla Łodzi. Nie trwa to długo, gdyż w następnej minucie osławiony Vukas podwyższa wynik na 4:1 dla gości. Wolny Barana nie przy-

nosi bramki. W 17 minucie schodzi z boiska Vukas. Nie na wiele to się nam jednak przydało, gdyż Łącz zaprzepaszcza mrowianą pozycję i to samo czyni w chwilę potem Hogendorf. W 20 minucie Baran ma „krótkie śpięcie” z bramkarzem gości i cpuszcza boisko. Zastępuje go Janeczek. Goście tymczasem silnie atakują. W 25 min Janeczka zniechęca Ckupiński. Wolne Jugo słowian broni z trudem na róg bramkarz Łodzi.

W 35 minucie Deska wykorzystując wybieg bramkarza, strzela drugiego gola dla Łodzi. Pod koniec meczu widzowie zaczynają dopingować reprezentantów naszego miasta do większego wysiłku ale to jednak nie zmienia już wyniku.

Publiczność w minorowym nastroju opuszcza stadion ŁKS-u Kontuzja Barana (kolano) nie wróży dobrych horoskopów przed niedzielnym meczem ŁKS-u z „Tarnową”. A przecież Łódź żyje dzisiaj tylko ligą.

Zawody wczorajsze prowadził dobrze Szperling. Widzów zebrało się około 12 tysięcy.

„A szczęście było tak blisko...”

To i owo ze stadionu Wojska Polskiego

Najgorsze samopoczucie ma się zawsze wtedy, gdy będąc, jak to się mówi „o włos” od czegoś upragnionego, nie osiągnie się tego w rezultacie. Nic też dziwnego, że gdy nasza jednostka państwowa opuszczała w stronę boiska na Stadionie W. P. publiczność powstawała z miejsc bynajmniej nie rozpromieniona bądź co bądź zaszczytnym wynikiem jaki się udało wywalczyć wybrańcom kapitana Alfusa z wicemistrzem olimpijskim — gdyż mogło być o wiele lepiej. Mogł być remis, a nawet zwycięstwo.

DLACZEGO NIE MAMY ŻAŁU DO JANIKA
Ostatnie minuty gry napełniły „strapienie serca” wielką otuchą. Wielu z marzycieli (tych jest chyba najwięcej wśród miłośników sportu) widziało już przed oczyma duszy wielkie tytuły gazet głoszące jak Polska długa i szeroka o wielkiej nowej niespodziance naszego piłkarstwa.

Ale, niestety, niespodzianki takiego kalibru zdarzają się jak nas ktoś zapewniał z trybun, raz na sezon. Szkoda, że mecz z Czechosłowacją mieliśmy w tym sezonie, pomyśleliśmy sobie i dzisiaj nie mamy żalu, ani do Alslera ani nawet do Janika. Okręga piłka też musi mieć swe usankcjonowane prawa...

KTÓRY Z NICH „ZERZNAŁ”?

Podczas odgrywania hymnów państwowych omal nie spaliliśmy się ze wstydu... Gdzie się podziała nasza przysłowiowa gościnność, pomyśleliśmy sobie i z konsternacją rozejrzeli

dyskretnie, aby zobaczyć jaki wyraz zdumienia maluje się na twarzach innych. Wszyscy jednak spokojnie stali na baczność. Okazało się później, że wszystko było w porządku. Najpierw odegrano hymn jugosłowiański a nie polski jak żeśmy sądzili, a że jest on bliźniaczko podobny do naszego, w tym można doszukać się tylko winy kompozytorów. Który z nich „zerznał” — to też jest ciekawe...

EFEKTOWNA „BRAMKA” GRACZA

Bramkarz jugosłowiański Sostavic to stary wyga! Można bowiem doskonale bronić swej „świątyni”, ale nie zawsze można znaleźć tyle przytomności umysłu na jaką się zdobył kolega naszego Janika. W 31 minucie gry, a więc pod sam jej koniec zdecydowanie bezowocnymi wysiłkami naszego ataku Gracz zaatakował Jugosłowianina w chwili, gdy ten zlapał piłkę i z impetem wtoczył go do bramki. Jugosłowianin jednak okazał się nie bity w ciele. Zanim rozpląszczył się na siatce zdążył rzucić piłkę przed bramką. Na razie, jak wiemy, przepisy międzynarodowe zabraniają zamiast piłki posługiwać się... graczem, to też nikt nie miał pretensji, gdy sędzia nie uznał tej jedynej bramki. A trzeba przyznać, że była efektowna.

NIE WSZYSTKO ZŁOTO CO SIĘ ŚWIECI...
Na meczu warszawskim była w komplecie reprezentacja Związków Zawodowych Jugosławii, którą wczoraj oglądaliśmy na boisku ŁKS-u. Goście mieli na ogół rzadkie miny i za pewniali, że oni uratują honor piłkarstwa jugosłowiańskiego. Trzeba przyznać, że chłopcy

dotrzymali słowa i zagraли chyba nie gorzej od zdobywców II miejsca na olimpiadzie udowodniając, że kruszec medali londyńskich jest jednak nie tak wysokiej próby, jak może sądzi wielu „gieldziarzy”.

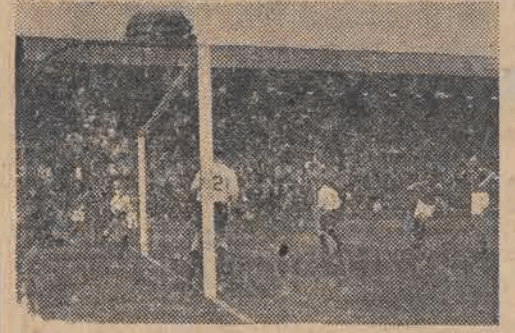
PIŁKARZE JUGOSŁOWIAŃSCY W POLSCE.

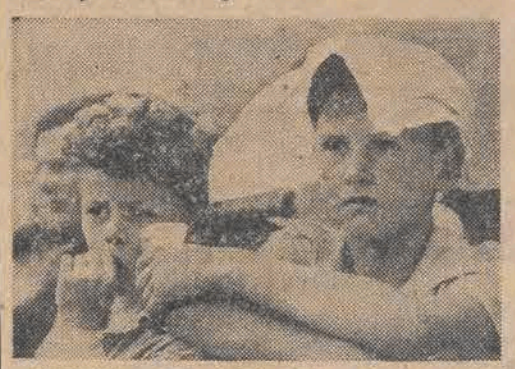
Drużyna reprezentacyjna Z. Z. Jugosławii, która pokonała wczoraj reprezentację Łodzi 4:2.

Delegaci Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej z trybun stadionu W. P. obserwują mecz reprezentacji Związków Zawodowych Jugosławii i Polski, które zakończyło się wynikiem 1:1.

Drugi od prawej R. Mitic atakuje naszą bramkę na stadionie W. P.

Najmłodszy entuzjasta piłki nożnej nie był też bardzo zadowolony z gry naszego ataku w pierwszej połowie meczu Jugosławia — Polska.

Najlepsi kolarze świata

nie zawsze są dobrymi sportowcami

W dalszym ciągu mistrzostw kolarskich świata w Amsterdamie rozegrano biegi czterechfala we dla amatorów.

W poszczególnych biegach zwyciężyli: Dupont (Francja) 5:09,4 przed Pattersonem (Australia).

Coste (Francja) 5:13,0 przed Blankenau (Holandia).

Menina (Włochy) 5:07 przed Glorien (Belgia) Bentantani (Włochy) 5:17 przed Attilo (Włochy).

W półfinałach w biegu dla zawodowców zwyciężyli: Schuite (Rolandia) przed Kobletem (Szwajcaria) oraz Coppi (Włochy) bijąc Bevelacqua (Włochy).

Ostatni półfinał między dwoma Włochami zakończył się przykrym incydentem, gdyż Bevelacqua wycofał się po trzech okrążeniach. Wyglądało to mocno podejrzanie i zgromadzona publiczność wygwizdała zwycięzcę.

Formalności załatwione

W poniedziałek kolarze CSR przyjeżdżają do Łodzi

Kolarze czeszy przyjeżdżają do Łodzi! Taką wiadomość otrzymaliśmy wczoraj z ŁOZ Kol. Niewątpliwie ucieszy ona wszystkich miłośników kolarstwa. Czesi przybędą do Łodzi już prawdopodobnie w poniedziałek (wszystkie formalności zostały już załatwione) i rozegrają torowy mecz jako reprezentacja Pardubic z reprezentacją Łodzi w dniu 1 września, to jest w środę.

W związku z tym zarząd ŁOZ Kol. wyznacza na sobotę dn. 28 bm. o godz. 17.30 zbiórkę wszystkich zawodników celem przeprowadzenia eliminacji i wyznaczenia drużyny reprezentacyjnej.

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat Wyd. Sportowego Nr 9

1. W związku ze zmianami organizacyjnymi w klubach pięciarskich zaszła konieczność uściślenia rozłożonej tabeli rozgrywek kl. A podanej do wiadomości komunikatem W-Łu Sportowego Nr 8 punkt 4.

2. Ponowne losowanie odbędzie się w dniu 31.8.48 r. o godzinie 19 w lokalu ŁOZB Piotrkowska 67 w obecności upoważnionych przedstawicieli zainteresowanych klubów.

Przewodniczący

T.1

Sekretarz

Kilmczak.

! LATEM WĘGIEL ZAKUPIONY !
! ZIMĄ - JAKBY ZNALEZIONY !